

KRISLAI

Francois Marie Arouet de
Voltaire.
Šiandien 250 M. Nuo Jo
Gimtadienio.
"Istorikas" iš Minersvillės.
Ar Rooseveltas Taip Sakė?
Rašo R. MIZARA

Darbo Žmonių

Dienraštis
Kaina \$6.50 Metams
Užsienio \$8.00
Brooklyne \$7.00
Kopija 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

No. 274

LAISVĖS

ANTRASAS: 427 LORIMER STREET

Brooklyn, N. Y., Antradienis, Lapkričio-Nov. 21, 1944

Pavienio Numerio Kaina 5c. Metai XXXIV. Dienraščio XXVI

JANKIAI PUSIAU PRAKIRTO NACIŲ SIEGFRIEDO LINIJĄ

Jungt. Valstijų Kariai Naikina Likučius Vokiečių, Visai Apsuptam Metzė

Francija, lapkr. 20. — Trečioji Amerikos armija, gen. Pattono komandoj, paėmė visus Metz fortus Francijoje, keliolika mylių nuo Vokietijos rubežiaus; visiškai apsupo Metz, apie 80,000 gyventojų miestą; užėmė apie pusę Metz ir naikina paskutinius nacių likučius, trejetą tūkstančių palaikų vokiečių karių, pačioje miesto širdyje, kaip sako naujausias žinios, šiuos žodžius berašant.

Vokiečių radijas paskelbė, jog 200,000 amerikiečių su koku 1,000 tankų pusiau pralaužė nacių tvirtovių ruožą, Siegfriedo Liniją, i rytus nuo Aacheno ir grumiasi pirmyn per lygumą linkui Cologne didmiesčio,

vakarinėje Rheino upės pakrantėje. Trečiosios Amerikiečių armijos junginiai perėjo per sieną į Vokietiją ties Perl miestu, i pietus nuo Luksemburgo kunigaikštijos. Devintoji Amerikos armija išvien su anglais užėmė Geilenkircheną, 20,000 gyventojų miestą Vokietijoje, i šiaurį nuo Aacheno, ir pažiūvė dar porą mylių pirmyn i rytus nuo Geilenkircheno.

Pirmosios amerikiečių armijos daliniai įsiveržė i vokiečių miestą Eschweiler. Pietiniame gi Francijos fronte 7-ji Amerikos armija išmušė nacių iš Blamonto miesto ir maršuoja artyn Strasburgo, vakariniame Rheino upės šone.

FRANCŪZAI ĮSIVERŽĖ Į BELFORTO TVIRTUMĄ IR PASIEKĖ RHEINO UPĘ

Francija, lapkr. 20. — Pirmoji francūzų armija, komanduojuama generolo Jean de Lattre de Tassigny'o, pietiniame Francijos fronte, nugrūdė vokiečius 28 mylias atgal tarpkalnėmis per 24 valandas; prasiiveržė per Belforto Spragą ir įsiveržė į paties Belforto tvirtoviško miesto pakraščius. Kai kurie francūzų kariuomenės junginiai prasi-

sigrūmė užuolanka pro Belforto tvirtumą ir pasiekė vakarinius Rheino upės krantus, kur antroje Rheino pusėje yra jau Bavarija, pietiniai - vakariniai Vokietijos kampe, ties Šveicarijos siena.

ANGLAI PIRMYN

Anglų armija pietininiame Holandijoje pažygiavo 4,000 jėgų pirmyn ir užėmė pozicijas už pustuzinio mylių nuo Venlo miesto, stovinčio prie sienos tarp Holandijos ir Vokietijos.

Pirmoji ir Devintoji Amerikos armijos pasiekė Weimau ir Freialdenhoveną, 26 ir 27 mylios nuo Cologne, nacių tvirtumos miesto ir didžio geležinkelio centro, vakarinėje Rheino upės pakrantėse.

Dar 2 Nacių Laivai Nuskandinti Baltijos Jūroje

Maskva. — Sovietų laivai Baltijos Jūroje nuskandino dar du karinius vokiečių sargybos laivus.

Lapkr. 18 d. sovietiniai kariai sudaužė bei apšlūbinė 17 vokiečių tankų ir nušovė 25 jų lėktuvus.

RAUD. ARMIJA PAĖMĖ TVIRTOVIŠKĄ GELEŽINKELIŲ CENTRĄ VENGRIJOJ

London, lapkr. 20. — Raudonoji Armija keliose vietose pralaužė vengrų-vokiečių gynimosi liniją 80 mylių fronte i šiaurį rytus nuo Budapesto, Vengrijos sostamiesčio; šturmu paėmė priešų tvirtumą, Gyoengyoes miestą su geležinkelio mazgu, 36 mylios nuo Budapesto, ir užėmė Hermad-

aką, Gerembelį ir kelias kitas gyvenamąsias vietas. Ties Gyoengyoes liko sunaikinta daugiau kaip du batalionai vokiečių ir vengrų. Įvairiose fronto dalyse tapo suimta dar apie 500 vokiečių ir vengrų kareivių ir oficerių. Vienoje vietoje pagrobta apie 70,000 nacių kanuolinių šovinių ir 45,000

Telefonistų Streikas 26-se Miestuose Kenkia Karo Darbams

Columbus, Ohio. — Telefonistų streikas palietė jau 26 miestus Ohio valstijoje, taip pat ir tokiose karinės pramonės centruose, kaip Dayton ir Youngstown. Streikas kilo dėl to, kad Bell telefonų kompanija gabenasi naujų telefonistų iš kitų miestų, apmokėdama jų kelionės lėšas, šalia reguliarių algos. Valdinė Karo Darbų Taryba perėmė i savo rankas reikalą dėl streiko sustabdymo. Streikas žymiai trukdo karinius darbus.

Pakeičiami Chinijos Ministeriai

Chungking, lapkr. 20. — Chinijos valdovas Chiang Kai-shek pašalino karo ministerį gen. Ho Ying-chiną, finansų ministerį H. H. Kungą, savo švogeri, ir keitė kitus ministerius. Jie buvo kaltinami už chinų pralaimėjimą kovoj su japonais.

Burmoje chinai atgriebe Mangshih miestą.

Išvien su Albanais ir Jugoslavais Anglai Muša Vokiečius

London. — Anglų pėstininkai, parašutistai ir smarkuoliai - komandos drauge su Albanijos partizanais ir Jugoslavijos partizanais muša vokiečius laukan iš tų dviejų kraštų. Šis kovų veikla bendradarbiauja Anglijos bombonešiai. Anglai išvien su jugoslavais atakuoja nacių Juodkalnijoje ir Hercegovinoje, Jugoslavijos dalyse. Anglų artilerija sudaužė du iš nacių šešių fortų ties Cattaro įlanka. Tie fortai buvo dar senosios Austrijos pastatyti.

Albanai, jugoslavų partizanai ir anglai parašutistai puola vokiečius taip pat prie Albanijos-Jugoslavijos rubežiaus, tarp Ochridos ežero ir Adriatiko Jūros, naikindami besitraukiančius atgal priešus.

1,500 Amerikos ir Anglijos lėktuvų bombardavo vakarinę Vokietiją.

minų, o užimant Hortą raudonmiečiai sučiupo tris motorines nacių kanuoles, 22 lauko kanuoles, 18 minosvaizdžių ir eilę trokų su kariniais kroviniais. Paimdami Gyoengyoes, Sovietų kariai perkirto geležinkelį tarp rytinio Vengrijos didmiesčio Miskolco ir Budapesto. Raudonoji Ar-

Prezidentas Šaukia Negaišuojant Išpirkt Šeštosios Karo Paskolos Bonus už 14 Bilionų Dolerių—Išvartyt Vagą iki Galo

Washington. — Prezidentas Rooseveltas sekmadienį atidarė šeštosios karo paskolos vėjų, pasakydamas radijo kalbą iš Baltojo Rūmo. Amerikiečiai turi netrukus išpirkti karo paskolos bonų už 14 bilionų dolerių, o pusą biliono dolerių bus sunaudota vien šį lapkričio mėnesį, kaip priminė prezidentas. Nes karas dabar lėšuoja po 250 milijonų dolerių per dieną.

Prezidentas, šalia kitko, sakė: "Ne visi mes galime akis akin kovoti su priešu. Bet yra vienas frontas, kuriame visi mes galime tarnauti. Visi mes galime atsisakyti nuo kai kurių patogumų ir net tikrųjų reikalų, kad savą pasiaukojimu suteiktume

Prez. Rooseveltas Nurodo, Jog Karas Lėšuoja po 250 Milijonų Dolerių Kasdien

patogumų mūsiškiams kovoms. "Karas vien dabartiniam lapkričio mėnesyje lėšuos mums pusą biliono dolerių. Tatai atsieina po 250 milijonų dolerių kasdien. Štai kodėl kiekvienas jūsų perkamas bonas yra taip svarbus. "Karas dar nepabaigtas; mes dar turėsime vesti daug ir brangiai lėšuojančių mūšų. Mes galime pilnai džiūotis tuom, kas jau nuveikta, mes galime būti pilni vilčių dėl galutiniosios pergalės. Bet mes nieku būdu negalime ramiai sau sė-

GEN. EISENHOWER RAGINA AMERIKIEČIUS SKUBIAUSIAI DIRBT AMUNICIJĄ

Francija. — Armijos Valandoje gen. Eisenhower, vyriausiasis amerikiečių-anglų komandotojas, atsisakė i Amerikos darbininkus, kad kuo sparčiausiai gamintų amuniciją, ypač kanuolinius šovinius. Jis nurodė, jog dabar amerikiečiai kas minutę paleidžia po 5,000 svarų amunicijos i vokiečių apsigynimo linijas, o per mėnesį jie nusiųdžia po 6 milijonus kanuolinių šovinių ir 2 milijonus minosvaizdžių šovinių i nacių pozicijas.

Vien vokiečių miestui Aachenui užimti, Pirmoji Amerikos armija per dvi savaites sunauduoja 300,000 šovinių, turinčių po 105 metrų storio. Bet jeigu amerikiečiai būtų turėję daugiau amunicijos, tai būtų greičiau paėmę Aacheną, sakė gen. Eisenhower.

"Šiandien mes šaudome ta amunicija, kurios mes nebūtume vartoję iki ateinančių metų vasario ar kovo mėnesių, jeigu mes būtume sutikę ne taip greitai pirmyn žygiuoti, jeigu mes būtume pasitenkinę ne tokiomis triukšmingomis pergalėmis arba jeigu mes būtume aukoję daugiau savo kareivių, o taupe šovinius.

Milijonai Savanorių Vėkėjų Surašinė Karo Bonų Pirkikams

Washington. — Šeši milijonai amerikiečių yra surašę savanoriai dirbti Šeštosios karo paskolos vėjuje. Jie lankys namus, beldurės ir skambins varpelius, rinkdami tos paskolos bonų pirkikus. Dėl to jie vadinami "varpelių skambintojais." Juos turime nuoširdžiai priimti.

6 Bilijonai Pavieniams Jungtinių Valstijų išdo departmentas tikisi, kad pavieniai asmenys išpirks bent 5 bilionų dolerių vertės karo bonų; o likusieji 9 bilijonai yra skiriami bankininkams ir kompanijoms.

dėti ir džiaugtis, nes mums pršakyje dar tebestovisunkus, šiuurkštus kelias. "Mes tik ką turėjome rinkimus karo laiku, įrodysdami pasaulio žmonėms, kaip giliai yra suleidęs šaknis demokratinis mūsų pasitikėjimas. "Šeštoji karo paskola, aš pasitikiu, bus dar vienas pavyzdys to, kaip demokratija veikia kariaujančiame pasaulyje. "Yra sena patarlė, kuri sako, laikykis plūgo, iki vėga bus nuvaryta iki galo. Visos sveiko proto ir patriotinės minties taisyklės taiko šį posakį mums šiame kare. "Vardu mūsų sužeistų ir sergančių kovūnų, vardu mūsiškių kritusių kovos lauke ir vardu būsimųjų amerikiečių gerbiamųjų, aš prašau nuarti šią vagą iki sekmingo ir pergalingo galo."

Chinai įsiveržė i Bhamo, šiaurinėj Burmoje.

Istorinė Pergalė Laimėta prieš Nacių Vakary Fronte

Francija. — Generalas Eisenhower, kalbėdamas per radiją, pareiškė, jog amerikiečiai ir anglai nuo įsiveržimo i vakarų Europą iki lapkričio 19 d. užmušė, suėmė bei sunkiai sužeidė daugiau kaip milijoną nacių karių.

"Talkininkų kovūnai Europoj nuo birželio 6 d. iki šiol laimėjo vieną iš stebėtiniausių karinių pergalių viso istorijoje", sakė gen. Eisenhower: "Tuo laikotarpiu jie sunaikino bei išmušė iš veikimo daugiau kaip milijoną vokiečių kariuomenės."

Cliffside, N. J.

Mirė A. Čirvinskas Pirmadienio ryte Laisvės įstaigai telefonu pranešė Geo. Stasiukaitis, kad mirė Antanas Čirvinskas. Jis turėjo 74 metus amžiaus. Mirė lapkr. 19 d. namuose, 398 Cliff St. Kūnas pašarvuotas McCorry Bros. koplyčioje, 780 Anderson Ave. Laidotuvės įvyks 22 d. lapkričio, 9 val. ryto, Fort Lee kapinėse.

Velionis buvo Laisvės skaitytojas. Jis paliko nuiludime du brolius ir dukterį.

Jo draugai ir pažįstami yra kviečiami dalyvauti laidotuvėse, atiduoti paskutinę pagarbą velioniui.

Viskas, ką p. P. B. Vienybėje parašė, man atrodo daugiau negu keista. Bėgys 25-rių metų Pensilvanijos valstijoje po keletą sykių per metus (išskiriant tajį laikotarpį, kurį gyvenau Pietų Amerikoje) tekdavo lankytis ir su velioniu Juozu susitikti ir niekad manęs niekas nesulaikė. Niekad ir niekur nesu žadėjęs rašyti ir išleisti velionio Juozo biografiją. Trumpus brožuos parašiau ir jie jau tilpo Laisvėje. Tai ir viskas!

Na, jeigu prezidentas taip ir būtų pasakęs, tai kas čia to (Tąsa 5-me puslapyje)

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.

Every day except Sundays and Holidays

Established April 5, 1911

427 LORIMER ST., BROOKLYN, 6, NEW YORK
Tel. STag 2-3878

President Jos. Weiss
Secretary Treasurer D. M. Sholl
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$6.50
United States, six months	\$3.50
Brooklyn, N. Y., per year	\$7.00
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.75
Foreign countries, per year	\$8.00
Canada and Brazil, per year	\$7.00
Canada and Brazil, six months	\$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Komunistas Suomijos Valdžioje

Nuo 1918 metų, kai Mannerheimas su vokiečių pagalba paskandino kraujuose jaunutę Suomijos darbininkų valdžią, toje šalyje komunistai veikė palėpyje. Jie veikė slapta, nelegaliai. Fašistai ir jų visoki pasturakiai (panasiai, kaip pas lietuvius) sakydavo, jei kas pas juos paklausdavo apie komunistus, "pas mus komunistų nėra." Jei yra koks vienas, tai jis "žydas arba rusas, ne suomis".

Bet Suomijoje Komunistų Partija veikė. Komunistų, vadinasi, toje šalyje buvo. Jų niekas negalėjo išnaikinti, nes tai nėra išnaikinamas dalykas!

Prieš Tarybų Sąjungą ir prieš komunistus Suomijoje labiau negu kurioje kitose šalyje buvo varoma arši propaganda, šmeižtų propaganda. Suomiai fašistai, suomiai liberalai, ypač suomiai socialistai pylė šmeižtų bačkas ant Tarybų Sąjungos ir komunistų galvų.

Nepaisant to, Suomijoje komunistai veikė ir juos rėmė darbo žmonių masės!

1939-1940 metais, kai virė tarp Suomijos ir Tarybų Sąjungos karas, pams, Amerikoje, buvo bandyta įpasakoti, būk Suomijoje komunistų jau nebėlikę — kiekvienas suomis esąs patrijotas ir aršus Tarybų Sąjungos ir komunistų priešas.

Bet tai buvo melas. Ir tuomet Suomijoje buvo pilni kalėjimai komunistų ir kitų patrijotingų suomių, skelbusių, jog Helsinkio ponai įtraukė šalį į pražutinę karą — įtraukė be jokio reikalo!

Kai 1941 metais Suomijos valdovai su Hitleriu užpuolė Tarybų Sąjungą, vėl buvo skelbiama, būk Suomijoje komunistų nebėlikę, būk ten tėra tik "geri suomiai", tačiau ir čia buvo kvailas melas. Komunistai veikė, jų visų fašistai iššaudyti nebepajėgė ir masės Suomijos žmonių, komunistų vadovaujamų, troško taikos, kovojo dėl taikos, kovojo prieš fašizmą, — savąjį ir vokiškąjį.

Na, ir štai po tų visų ilgų melų kampanijų, po tų Helsinkio valdovų skelbtų nonsensų, būk Suomijoje komunistų nebėsa, žinios skelbia, kad į naująją Suomijos vyriausybę įeina ir suomių komunistų atstovas, žurnalistas Yrjö Leino! Prieš karą jis buvo nelegalus Suomijos Komunistų Partijos sekretorius, o pradžioje karo buvo įkalintas kaip karo priešininkas, dabar jis įeina į Suomijos valdžią!

Matot, kaip viskas greit Suomijoje apsisvertė aukštyn kojomis!

Suomijos Komunistų Partija pradeda veikti legaliai. Tūkstančiai darbo žmonių, — darbininkų, valstiečių ir intelektualų — stoja į jos eiles.

Naujoji Suomijos vyriausybė, suorganizuota Juho K. Paasikivio, yra gerokai panaši liaudies valdžiai (taip galima spręsti pagal pirmuosius pranešimus). Ši valdžia — milžiniškas žingsnis pirmyn. Kaip pats ministeris pirmininkas sako, tai valdžia, kuriai teks metodiškai ir pilnai praveisti gyveniman karo pailaubų sutartyje, idėtus punktus.

Naujoje valdžioje įeina net septyni asmenys, esą nariais Suomijos-Tarybų Sąjungos kultūriniais ryšiams stiprinti. Minėtoji draugija arba Sąjunga auga, kaip "ant mielių!"

Zodžiu, Suomijoje pradėjo pūsti nauji vėjai. Suomija įstoja į demokratines vėžes.

Kenksmingas Žygis

Meksikoje ir vėl prasidėjo savotiškas karas — žodžių, kol kas, karas — tarp katalikų ir protestantų. Katalikų arkivyskupas Luis Martinez kaltina protestantus, būk pastarieji bandą užviešpauti Meksikoje ir savo tikslui pasiekti gauna pinigų "iš svetimos valstybės." Netenka aiškinti, jog "svetima valstybė" arkivyskupas turįs galvoje Jungtines Valstijas.

Protestantai atkerta arkivyskūpui, pareikšdami, kad jie nei cento iš niekur savo propagandai negauna. Visos protestantų sektos, veikiančios Meksikoje, pasilaiko iš vietos žmonių sudedamų aukų, taip sakant, naminių pajamų.

Be abejo, toks katalikų arkivyskūpo užsiuolimas ant protestantų kraštui gero nežada. Nelaimė Meksikai buvo ir tebėra, kad ten tūli klerikalai (katalikai politikieriai) per daug siekiasi viešpatauti, per daug galios jie sau nori.

Krašto prezidentas Camacho deda didžiules pastangas Meksikos žmonėms apvienyti. O kad juos apvienyti, visiems reikalinga tolerancija, pakanta.

Kodėl gi arkivyskūpas taip bijosi protestantų? Juk jie nėra joki bolševikai (apie kuriuos klerikalai pripasakoja savo pasekėjams visokių baubų). Jeigu katalikų pasirodys, jog protestantų tikėjimas geresnis už katalikų, kodėl jis neturi turėti pilnos teisės praktikuoti protestantų tikėjimą? Juk krikščionių Dievas — vienas ir tas pats.

Atvirai kalbant, tai čia įeina ne Dievo klausimas — čia įeina dolerio klausimas. Jeigu katalikas pataps protestantu, tai arkivyskūpui bus mažiau dolerų.

Bet argi dabar laikas kelti šalyje suirutės dėl to? Mums rodo, ne. Meksikoje katalikų vadai turėtų pripažinti visoms kitoms tikyboms tokią pat laisvę, kokią turi katalikai. Gi visos kitos tikybos privalėtų pripažinti netikintiesiems tokią pačią laisvę, kokią turi tikintieji.

Liaudies Balsas Apie Mūsų Rinkimus

Kanadiečių Liaudies Balsas (lapkr. 17 d.) šitaip rašo dėl Jungtinių Valstijų prezidentinių rinkimų pasekmių:

Jungtinių Valstijų liaudis aplaikė didelį laimėjimą per praėjusius rinkimus.

Nors, iš paviršio žiūrint, kova ėjo tarp dviejų didžiųjų partijų, Demokratų ir Republikonų, tačiau tai buvo ne dviejų partijų kova, o dviejų visuomenių kova.

Apie prezidentą Rooseveltą ir jo partiją spietėsi visos demokratinės ir pažangios jėgos. Apie Dewey ir jo partiją spietėsi visos atžagareiviškos jėgos.

Vienu žodžiu sakant, tai buvo demokratijos ir progreso kova su atžagareiviais, norinčiais sulaukinti demokratijos ir progreso pirmynžangą.

Demokratinio bloko laimėjime didelės šėras priklauso darbininkams, kuriems vadovavo Politinio Veikimo Komitetas su Hillmanu priešakyje.

Prezidento ir jo šalininkų laimėjimas turi svarbią reikšmę ne tik Amerikos žmonėms, bet ir viso pasaulio žmonėms.

Prezidentas Rooseveltas pasirodė ne tik gabus vadas, bet ir puikus galvotojas. Jo, Churchillio ir Stalino pastangomis, visos demokratijos buvo sujungtos į vieną bendrą šeimyną ir tokiu būdu ne tik sulaukytas fašistinis slibinas, bet parvartas į namus. Tiems trims didiems vadams bendrai veikiant, galima tikėtis gerų pasekmių ir taikos budavojime.

Churchillas, Stalinas ir Rooseveltas turi daug patyrimo iš šio karo. Taipgi jie pasirodė gabūs nugalėjime didžiųjų sunkumų. Todėl labai svarbu, kad jie vadovautų šiai krūsadaui iki galo. Rinkimai tai užtikrino ir dabar visas pasaulis jaučiasi daug geriau.

Kas dar pažymėtina, tai kad Rooseveltas ranka sustiprinta Kongrese ir senate. Tas duoda dar didesnę garantiją tai politikai, kurios laikėsi Rooseveltas ir kiti didieji vadai.

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

TEBESKAITO STALINO "GRIEKUS"

Reakcinė spauda dar vis nepavargsta, jie škodama priekabių prie Tarybų Sąjungos. Nepaisant jos pasiaukojimo šiame kare, ta spauda jai jokio kredito neduoda, neleidžia jai nė pasijudinti.

O, žinoma, už viską kaltas Stalinas. Štai "New York World - Telegram" klausia ir "nesupranta," "Ko gi Stalinas nori?" Ir paskui skaičiuoja jo "griekus. Štai jie:

"Irano kabinetas susmucho po Sovietų spaudimu.
"Rumunija gauna naują

kabinetą ant Rusijos pareikalavimo.

"Maskva privėdė Suomijos kabinetą prie krizės.

"Šveicarijos užsienio reikalų ministeris rezignavo Rusijai jį pasmerkus.

"Turkija susiduria su rusų reikalavimais.

"De Gaulle priverstas dovanoti raudonųjų vadui; Thorez sugrįžta į Paryžių.

"Lenkai sako, kad Maskvos sąlygos reiškia saužudystę.

"Chiang Kai-sheko susikirtimas su raudonaisiais susilpnina karą prieš japonus.

Partizanai dominuoja Graikiją.

Kaip Hitlerininkai Sunaikino Pirciupių Kaimą ir Sudegino 120 Žmonių

Pirciupių kaimas yra prie Vilniaus-Eišiškių plento, Val- kininkų valsčiuje. Kaimas išsitiesęs ilga juosta. Rytiniame plento šone yra vadinamieji Senieji Pirciupiai, o vakariniame — Naujieji Pirciupiai. Administracijos įprasta abi kaimo dalis vadinti vienu vardu — Pirciupiai. Gyventojų šeimų senuose Pirciupiuose buvo 11, naujuosiuose Pirciupiuose — 23.

Žmonės ten gyveno neturtin- gi, smulkūs valstiečiai, dūkai. Daugiausia ten žemės turėjo Jurgis Jalmokas — 30 ha. Jis buvo grįžęs iš Amerikos. Pirciupiuose buvo ir bežemių, kurie vertės uogavimu ir grybavimu plačiuose Rudininkų miškuose.

Garsios yra Rudininkų grios. Platus ir tankūs jų plotai galingai išsitiesę Tarybų Lietuvos žemėje. Nuo pat vokiečių okupacijos pradžios jos priglaudė savo tankmės daug žmonių, kurie čia įsikėjo prie- globščio nuo išvežimų Vokietijon, hitlerininkų stovyklų, mobilizacijų.

Senuose Pirciupiuose vokiečiai įkūrė sargybos būstinę, vadinamąjį bunkerį. Sargyba turėjo žiūrėti, kad iš Rudininkų miškų nepereitų partizanai Vilniaus — Eišiškių plento, į vakarinės plento pusės gyvenamąsias vietas.

Sargybos punktas — Stūtpunkt aptvėrė Senuosius Pirciupius spygliuotomis vielomis, aplinkui apkasė storas medžių ir žemių sienas. Tame aptvėrtame bunkerįje gyventojams leido gyventi. Jie tik turėjo eiti visas vokiečių tarnų pareigas: kirsti malkas, nešti vandenį, maitinti vokiečių kareivius.

Vilniaus—Eišiškių plentu vokiečių judėjimas buvo didelis. Kitoje kaimo pusėje vokiečiai dažnai sustodavo. Jie čia kiau- šinaudavo, atimdavo drabužius, įjaudavosi riebais vakarienė gyvulius. Prie vokiečių savavaliavimo kaimelis buvo pripratus.

1944 m. birželio m. 3 d. anksti rytą apie 7 val. pirciupie-

čiai pastebėjo iš Vilniaus pusės plentų pravažiuojant keletą lengvųjų karinių automašinų. Jose sėdėjo gestapo vyresnieji. Pavažiavę 2-3 km. už Pirciupių kaimo, gestapininkai rado pakelėje dviejų vokiečių kareivių lavonus. Kas nudėjo vokiečius, niekas nežinojo, bet gestapininkams pakako ir šio fakto. Atvykę į Eišiškes, jie tuoj suorganizavo koloną. Ją sudarė 17 sunkvežimių kareivių, 3 lengvi tankai ir vienas sunkaus tipo su pabūklų šarvuotis.

11 val. dienos metu vokiečiai jau buvo prie Pirciupių kaimo. Vien tik ginkluotų automašinų ir granatomis buvo apie 400 žmonių. Hitlerininkai išsidėstė aplink visą kaimą. Tankai ir šarvuotis sustojo kaimo galuose, o kareiviai grandine aplink. Kaimo trobos buvo ankštai prispaudusios prie plento. Vokiečiai išsiriškavo 3-4 metrai viens nuo kito tiršta juosta su automatais, parengtais šauti. Jie pradėjo siaurinti juostą ir slinkti į kaimą.

Kareiviai ėjo į kiekvieną trobą. Rastus žmones hitlerininkai varė lauk, mūsdami buožėmis, spardydami ir keikdami. Kelios moterys, išsigandusios, nėjo iš trobelių. Jos buvo nušautos vietoje.

Gyventojai pradėjo klykti, blaškytis ir slapstyti. Kareiviai lipo į palėpes, traukė žmones žemyn ir vilko į kiemą. Peciukonių šeima slėpėsi taip pat. Vokiečiai visus surado, nepastebėję tik dviejų metų amžiaus sūnaus Stasio. Mažas berniukas liko vienas gyvas iš 6 asmenų šeimos.

Atvykę gestapininkai norėjo vartyti gyventojus ir iš aptvertosios Senujų Pirciupių dalies. Stūtpunkto viršininkas užprotestavo, kad nebus kam patarnauti bunkerio kareiviams. Gestapininkai tada suvarė visus bunkerio gyventojus į vieną trobą ir neleidė žiūrėti, kas darosi čia pat kitoje plento pusėje.

Visi Naujųjų Pirciupių gyventojai buvo suvaryti vienon vieton į aikštelę viduryje kaimo.

"Tito seka rusų politiką."

Ar bereikia blogiau, reakcinio "World Telegram" akimis žiūrėti? O už viską, žinoma, kalti rusai, Maskva, Tarybų Sąjunga. Jeigu Turkija sėdi ant tvoros ir globoja nacių interesus, tai kalta ne Turkija, bet Tarybų Sąjunga. Jeigu Graikijoje partizanų įtaka labai didelė, tai baisus daiktas, tai kalta Maskva ir už tai ją reikia smarkiai bausti! Nė į galvą neateina "World Telegram" redaktoriui, kad gal taip ir gerai, gal partizanai atstovauja tikruosius Graikijos ir Jungtinių Tautų interesus, neleidžiami fašistiniam elementui įsigalėti ir pasigrobtį galia.

ti ir pasigrobtį galia.

Tam redaktoriui nesvarbu, kad visi, kurie studijavo Kinijos padėtį ir matė dalykus savo akimis, kaltina Chiang Kai-sheką. Sako, kad jis milijoną kareivių laiko prieš komunistus, vietoj juos atsukti prieš japonus. Jam, "World Telegram" redaktoriui, kalti "raudonieji" ir kaltas Stalinas!

Bet jeigu kas nuosirdžiai pažiūrės į minėto laikraščio suminėtus Stalino "griekus", tai suras, kad ne griekai, bet didžiausios dorybės. Tai yra žygiai, kurie padeda karo laimėjimui, kurie kerta smūgi fašistinio elemento bandymui per užpakalines duris sugrįžti į galia.

gestapininkai čia pat juos paguldė iš automačių. Vokiečių vyresnysis, palikęs prie degančio trobėsio stiprią sargybą, grįžo atgal prie apsuptųjų aikštėje.

Keletui žmonių pasisekė atsispręsti. Paskui vokiečiai asmenybių tikrinimą nutraukė. Iš viso jie iš 128 žmonių šonan atstatė 7 moteris ir 1 vyriškį.

— Pasikalbėjimai baigti, — pareiškė Gestapo vyresnysis. — Varyt...

Kareiviai žmones pavarė degančio klijomo pusėn. Iš ten kilo neaprašomi degančiųjų rinksmai. Staigimas gyvų lavonų buvo toks, kad, rodos, širdis galėjo pusiau plyšti.

Privarę prie klijomo, vokiečiai vėl išskyrė 15 vyrų, o likusius suvarė į dar nepadegatą, greta stovintį klijimą. Visur stovėjo niūrus, šalmuoti kareiviai.

Penkiolika vyrų varė į ugnimi besiblaškiančias klijomo duris. Vyrai nėjo, metėsi atgal, nežmoniškais balsais šaukėsi pasigailėjimo. Šitame vyrų būryje Butkus Jonas laikė dviejų metų kūdikį — mergytę. Jis su žmona Kaze ir dukterimi Jane buvo atvažiavę į svečius pas žmonos motiną Kavaliauskienę. Nors jie tvirtino, kad nesą šio kaimo gyventojai, gestapininkai nieko jiems neatsakė.

Varomas į ugnį Butkus ištraukė savo dokumentus ir rodė:

— Aš iš Pamerkio vienkiemio... Iš Pamerkio...

Vokietis jį nušovė. Tėvas sugriuvo su vaiku. Hitlerininkas atplėšė mergaitę, už kojos nuvilko ją į moterų būrį ir ten numetė.

Žmonos ir motinos baisiai išplėstomis akimis žiūrėjo į degančius. Jos buvo jau beveik pamišusios. Ir klykė nepapaskojamam balsui. Moterų tarpe buvo nėsčia Uzdavinienė. Nuobekraščio susijaudinimo ji čia pat pagimdė kūdikį.

Po to, vokiečiai įsakė moterims gulti. Sargybos kareiviai mokėjo keltioliak žodžių lenkiskai. Jie rėkė apsuptiesiems: "Gulkitės, nes jus nušaus banditai." Viena iš jų bandė bėgti. Vokietis puskarininkis ją užmušė iš pabelio. Parkritus nušautajai, netoli jos griuvo ir duklė, vaizduodama nebegyvą. Hitlerininkai priėjo artyn. Jie pažiūrėjo į kraujo klaną ir paspyrė negyvėlę koja. Kareiviskū batu kelis kartus padaužė ir gulincią šalia mergaitę. Paskui grįžo atgal. Tačiau iš toliau atėjo nedidelio ūgio grandinis. Kojomis jis dar kartą atvertė parkritusią. Mergaitė su siaubu pažiūrėjo į vokiečius. Tada šie griebė ją ir nuvilko atgal į apsuptųjų moterų būrį.

Moteris dabar suskirstė į 5 būrius. Visą šį laikotarpį girdėjosi gyvų degančių vyrų riksmas iš toliau. Kai kurie iš jų, degančiais rūbais ir plaukais, išsiveržė iš kluono. Sargybiniai automato serija paguldėdavo juos ir atgal metė lavonus. Ore kvepėjo kepmos mėsos kvapas, o į padangę veržėsi ugnies ir juodų dūmų liežuviai.

(Tąsa 3-me pusl.)

Belgijoje, žemiau didžiojo Antverpo, anglų komandos daro puolimą ant vokiečių. Tasai užpuolimas pilnai pavyko ir vokiečiai tapo išmūšti iš pozicijų.

TALKON LIETUVAI

Mūsų Darbas Neturi Sustot Nei Valandėlei

Pranešimas apie Septintąjį Siuntinį ir apie Naują Žygį Dėl Susėlpimo Lietuvos Žmonių

Už dienos kitos Septintasis Siuntinys bus baigtas ruošti ir išsiųstas. Džiugu, kad savo didelį pasimojimą beveik laiku išpildė. Mūsų atsišaukimas į plačiąją visuomenę dėl specialės rinkliavos drapanų ir čėverykų Lietuvos žmonėms visur surado gražaus, šilto atsiliepimo.

Nors Septintąjį Siuntinį užbaigėme, tačiau, aišku, mūsų rinkimas Lietuvos žmonėms drapanų ir čėverykų neturi nė valandėlei apstototi. Jį dar reikia praplėsti ir pagyventi. Juk tie keliolika tonų drapanų bei keli tūkstančiai čėverykų, kuriuos esame pirmiau pasiuntę ir kuriuos išsiųsime Septintuoju Siuntiniu, bus tikrai lašas į jūrą. Todėl karščiau raginame visus Lietuvos žmonių draugus ir prietelius be jokio sustojimo patiemis aukoti ir rinkti nuo kitų pašalpą Lietuvos žmonėms. Viską taip pat siųskit Lietuvai Pagalbos Teikimo Komiteto centran į Brooklyną.

Be to pačiu sykiu mes imamės už naujo didelio darbo. Russian War Relief tuojau pradės specialį vaju už pasiuntimą milijonams Tarybų Sąjungos vaikų kalėdinių dovanėlių iš drabužių ir čėverykų. Mes gi nutarėme toki kalėdinių dovanų pasiuntimo vaju praveisti dėl Lietuvos vaikų. Tuo vaju rūpintis išrinkome specialę komisiją, kurion įeina Biruta Kalakauskaitė, Ona Jakšienė ir Mary Sinkevičiūtė. Komisija greitai pagamins vajuš planą ir paskelbs. Šiuomi pranešimu tik norime atkreipti visuomenės dėmesį, jog visi ir visos būtmėtės pasiruošę prie didelio ir gražaus darbo prisidėti.

Tame komisijos plane, be abejonės, bus nurodyta, už kiek maždaug kokio amžiaus berniuką bei mergaitę galima apmokyti. Kiekvienas galės pasirinkti pagal savo galimą valią ir finansinę išgalę.

Šis vajuš prasidės su gruodžio 1 d. ir baigsis su Kalėdomis. Tai bus mūsų Aštunto Siuntinio vyriausia dalis.

Šiame vajuje labai gražiai galės dalyvauti ir organizacijos. Pavyzdžiui, draugija bei kuopa gali iš išdo pakuoti ir nupirkti drapanėlių dviem, trim, keturiem, ar penkiem vaikui, ar suruošti parengimą ir peną paskirti tam tikslui. Tos dovanėlės bus pasiųstos tos draugijos bei kuopos vardu ir adresu.

Prašome nelaukti mūsų komisijos atsišaukimo bei konkretaus plano. Jau dabar visi rūpinkitės ir ruoškitės prie to vajuš dėl susėlpimo Lietuvos vaikų.

Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetas, R. W. R.
417 Lorimer St., Brooklyn 6, N. Y.

Kaip Hitlerininkai Sunaikino Pirciupių Kaimą ir Sudegino 120 Žmonių

(Tąsą nuo 2-ro pusl.)

Vieną moterų būrį nuvarė į kaimo galą, kur dar nedegė trobos. Moteris suvarė vidun ir ėmė į namą šaudyti padegamaisiais šoviniais. Ir čia hitlerininkai šaltai ir budriai sekė, kad niekas iš vidaus neišeitų gyvas.

Uždavinienė rodė vokiečiams tik ką gimusį kūdikį. Ji glaudė prie savęs nuogą, silpną kūnelį ir nenorėjo eiti į ugnį. Vokiečiai su automatais ją nustumė į trobą ir uždegė. Moteris sudegė su savo vaiku.

Kai kurios moters, troboms degant, metė pro langus laukan vaikus. Sargybiniai sugriebdavo juos ir svaidė atgal į ugnį. Ugnis siautė iš šoko nuo trobos į trobą. Moters langus kimsa patalynė ir pagalvė, kad nuo šiaudinio stogo liepsna neįsiveržtų vidun. Bet sava, sena dūko pirkaitė traskėjo ir degė, kaip sava balana.

Hitlerininkai atvarė ir likusias moteris. Tris būrius suvarė į trobą, vieną į apgriuvusį kluoną. Ir vėl serija padegamųjų kulky, ugnis ir baisus liepsnojantis gyvasis laužas...

Tuo metu iš ganyklų grįžo senas kerdžius. Jis išgirdo trukmą kaime ir norėjo pažiūrėti, kas darosi. Su juo atėjo ir du piemenukai iš Pirciupių apylinkės. Gestapininkai senį ir abu vaikus taip pat suvarė į kluoną ir sudegino.

Žmonių deginimą vokiečiai pradėjo 14 val. Baigė 17 val. Kai visi buvo suvaryti ir uždegti, kareiviai pasileido po kaimą ir šaudė į likusius tuščius namelių šiaudinius stogus. Nuo padegamųjų kulky netrukus visas Naujųjų Pirciupių kaimas buvo ištisas ugnies vietas.

Anksčiau našutų žmonių lafonus vokiečiai taip pat vilko ugnin. Jie sudegino ir vienišas trobeles, stovinčias atokiau nuo kaimo.

Naujieji Pirciupiai degė ligi kito ryto. Apie 23 val. naktį gestapininkų baudžiamoji kolona išvažiavo Eišiškių linkui. Sargyboje liko būrys kareivių iš Stützpunkto. Šie neleido gyviesiems prisiartinti prie baigiančių blėsti nuodėgulių. Tarp jų matėsi krūvomis lavonai, įsikniaubę į žemę.

Ugnis geso. Kitą ir sekančią dieną vokiečiai dar kartą palaistė suanglėjusius lavonus benzinu. Ir vėl uždegė. Ir taip degino, kol liko tik balti kauilai.

Naujuosiuose Pirciupiuose vokiečiai birželio 7 d. sudegino iš viso 29 šeimas. Iš kai kurių šeimų išliko tik atskiri nariai. Pavyzdžiui, 19 metų Simokaitis Alfonsas buvo laukuose ir iš ten pabėgė į mišką. Markaičio 59 metų motina buvo pas dukterį kitame kaime ir liko gyva. 14 metų Uzdavinys Vytautas ganė gyvulius miške. Jo motiną 38 m. Uzdavinienė Jieva, brolis — 10 metų Juozas ir 6 metų Stasj sudegino, o Vytautas grįžo ir rado tik suanglėjusias artimųjų liekanas.

Piemenuko Prano Saulėno sudegino penkis šeimos narius: tėvą, motiną, du brolius ir 17 metų seserį. Jis pats tuo laiku su karvėmis buvo miške. Saulėnas Vincas, 12 metų, iš Valčininkų progimnazijos, nustojo 6 šeimos narių. Seniausias iš jų buvo 82 metų senelis Jurgis Saulėnas, o jauniausia — sesutė Marytė, 9 metų.

Be kaimo gyventojų, kurių visų pavardės išaiškintos ir įtrauktos į bendrą sąrašą, vokiečiai sudegino vieną praeivį, tą naktį nakvojusį Pirciupiuose ir nesuspėjusį išeiti, tris plentų važiuosius dviračiais vyrus ir tuo laiku stovėjusius paplėnėję ir 17 metų Marytę Uzdavinytę iš kito kaimo, atėjusią į svečius pas bobutę.

Po savaitės laiko Valkininkų parapijos kunigas gavo leidimą

PADEKOS LAISKAI AMERIKIEČIAMS

20. 12. 43.
Draugai Amerikos lietuvių.

Dėkoju Jums, broliai lietuviai, už pasiųstas dovanas, kurias ir man teko gauti. As esu kulkosvaidininkas jau antri metai. Per šį laiką mano kulkosvaidis nė vieno karto neapvylė manęs. Ne vieną dešimtį priešų paguldžiau amžiams, atvykusius grobti mano tėvynę ir gimtinę, kurioje liko trys broliai: Viktoras, Alfonsas ir Vytautas, o taip pat ir seni tėveliai. Aš esu pasiryžęs kovoti prieš prakeiktus hitlerininkus iki paskutinio kraujo lašo. Žinau, kad pergalė bus mūsų; žinau, kad atidarius antrąjį frontą dar greičiau bus išvadota mano brangi tėvynė — gražioji Lietuva, kurioje liko mano brangieji. Visos mano mintys, visa mano širdis plaka vien tik dėl išlaisvinimo savo tėvynės. Povilas Martysius.
Polevaja Pošta 68573-s.

1943 m., gruodžio 19.
Draugai, Lietuviai,
Amerikiečiai!

Aš lietuvis, Raudonosios Armijos karys, labai širdingai dėkoju Jums už dovanas, kurias šiandien mums iškilmingai švenčiant dviejų metų sukaktuvės nuo mūsų tautinio junginio įsikūrimo dienos, įteikė mūsų vadovybė.

Šios dovanos man privena dar didesnę patriotiškumo jausmą ir Jūsų draugiškumą mums, lietuviams, kovojantiems Raudonosios Armijos eilėse.

Tikiu, kad antrą laišką Jums parašysiu iš laisvos Tarybinės Lietuvos.

Jaun. serž. Galvydis.

27. 12. 43.
Brangūs broliai ir seserys,

gyvenantieji toli už vandenų Amerikoje visgi nepamirštat savo brolių, kovojančių prieš kraugerius priešus vokiečius fašistus, siųsdami mums dovanas, kurios dar stipriau ragina mus mušti priešus, kurie plėšia ir degina nekaltus gyventojus. Jūs nematot, gal tik per spaudą girdit, kaip žiauriai kankina nekaltus žmones, nesiskiriant senų nei mažų. Man tai kraujas dega žiūrėti į tokius šiurpius vaizdus, prašamus keršto. Nežinau, kaip šeimai, tėvai, broliai, seserys, kurie pasilikę Lietuvoje, gal jų ir gyvų nėra. Bet viltis yra dar pamatyti.

Visą laiką esu fronte. Dalyvauju mūšiuose prie Oriolo. Dabar esu Belorusijos fron-

te netoli visai mylimos tėvynės Lietuvos. Esu apdovanotas medaliu "už Kovos nuopelnus."

Tai gi dar kartą širdingai dėkoju už jūsų siuntinį, sukeliantį man džiaugsmą. Tuo prizadu dar stipriau mušti mūsų priešus ir greičiau grįžti į brangiąją tėvynę Lietuvą.

Serž. A. Jankauskas.

Mano adresas:
Jankauskas A. U.

Polevaja pošta 68573. p.

Prašyčiau jūsų malonės, jeigu būtų įmanoma, persiųsti man adresą Vinco arba Jono Jankauskų, gyvenančių New Yorko mieste.

1943 m., gruodžio 19.

Drg. Lietuviai, amerikiečiai!

Šios jūsų dovanos sukelia manyje tą didelį draugiškumo jausmą, kurį Jūs palaikote su mumis, lietuviams, esantiems Raudonosios Armijos eilėse ir kovojantiems prieš viso pasaulio kultūros ir žmogijos žudytus — vokiškuosius fašistus.

Už dovanas, kurias aš iš Jūsų gavau—labai dėkingas.

Leit. Jansonas R. K.

Šimtinėmis Paremia Lietuvos Žmones

Gerbiami Draugai: Aš čia noriu jums pranešti, kad aš esu prižadėjęs šimtą dolerių dėl nupirkimo dovanų Lietuvos raudonarmiečiams, kurie išlaisvino Lietuvą. Aš tokią pažadėjimą padariau svečiams, kurie atvažiuoja pas mus vakacijoms praleisti. Kai kurie iš jų sakė, kad nebus galima vokiečius išvaryti iš Lietuvos. Aš gi sakiau, kad Raudonoji Armija išvays vokiečius ir aš tada duosiu šimtą dolerių. Tai dabar noriu atsisteisti skolą ir prisiūnčiu šimtinę LPT Komitetui.

Aš irgi turiu didelį lūdesį ir širdies skaudėjimą, nes mano mylimas sūnelis žuvo karo fronte. Ale, kai aš nebūsiu skolinga, tai gal geriau jausiuosi. Taipgi siūnčiu penkių do-

lerius Laisvei už negalėjimą pribūti į jos koncertą. Draugiškai,
Mrs. Agatha Bloznelis.

Brangios Draugės ir Draugai Lietuvos Pagalbos Teikimo Komitetas:

Mes, Jieva ir Antanas Zvingilai, siunčiam šimtą dolerių dėl nupirkimo drabužių Lietuvos žmonėms, kurie apiplėšti kryžiuočių ainių. Tai gi, draugai, mes pasitikim jums, kad surasit ir nupirksite labiausiai reikalingų drabužių dėl žiemos, kad žmonės nesusaltų, kol patys galės pasigaminti.

Mes linkime didžiausios laimės ir linksmo gyvenimo visiems Lietuvos žmonėms, aukštaičiams ir žemiaičiams, Tarybinę Lietuvą be ponų ir be vargų.

Taipgi pažadam ir ant toliaus pagelbėti Lietuvos žmonėms, kiek tik mes galėsime.

Su pagarba,
Jieva ir A. Zvingilas.
Jewett City, Conn.

JIS UŽSITARNAUJA PAGELBOS RANKOS!

PIRK BENT VIENĄ EXTRA \$100 BONĄ!

Mūsų berniukai žino, ką reiškia sandarbininkavimas mūsųje—jiems tatau yra gyvybės ar mirties, pergalės ar sumušimo klausimas. Pagalvok apie tai, kada savanoris darbuotojas pabels tavo duris. Dvigubai daugiau pirk Bonų šiame vajuje. Pirk bent vieną extra \$100 Boną. Paskui pirk kitą ir dar kitą. Reikės dikčiai Bonų, iki pasieksime \$14,000,000,000 tikslą.

Atmink, jog Japonai yra drūčiai susivieniję prieš mus. Jie turi 73 milijonus žmonių namie ir dar daugelį iš 400 milijonų pavergtų žmonių, kurie užkariautose

kraštuose dirba šiam karui pailginti. Japonų pramonė yra stipri ir naujoviška ir jie turi reikmenų karui pratęsti, jeigu mes jų nesustabdytume.

Ir atsimink, pirkdamas Boną šiame vajuje, kad tu padedi mūsų berniukam, prakertantiem sau kelią per kovą į Japonų tvirtumų širdį. Pirk Bonus su dėkinga širdžia ir iš atviros piniginės.

PATS PASIRINK!

"Krepšys" bonų, parduodamų vadybėje Valstijinio Karo Finansų Komiteto, yra ypač pritaikytas asmeniniams investicijoms reikalingas. Jame yra aštuonios laidos:

- Serijos E, F ir G Taupomųjų Bonų.
- Serija C Taupomųjų Notų.
- 2½% Bonai 1966-71.
- 2% Bonai 1952-54.
- 1¼% Notos 1947.
- 7/8% Paskolos Liudijimai.

NATIONAL TRANSPORTATION CO., INC.

534

JUOZAS ŽIUGZDA.

Vakarinųjų Lietuvių Tautos Sienų Klausimu

(Tasa)
Kai 1848 metais prasidėjo revoliucija Berlyne, jos atbalsai netruko pasireikšti ir Mažosioje Lietuvoje. 1848 m. kovo pabaigoje prasidėjo revoliucinis judėjimas Klaipėdoje ir jos apylinkėse, paskui Priekulės apylinkėse ir kitur. Sukilę lietuviai valstiečiai ir darbininkai sunaikino karališkąjį teismą Priekulėje, išgriovė mokesčių inspekciją. Kaimuose valstiečiai degino dvarus, o vieną dvarininką taip primušė, jog tasai ir numirė. Tam sukilimui numalšinti vokiečių valdžia atsiuntė žandarų ir pulką kariuomenės. 200 sukilėlių buvo nuteisti įvairiomis bausmėmis.

Tokių pat lietuvių valstiečių sukilimų įvyko ir kitose Mažosios Lietuvos vietose, ir visur jie buvo žandarų ir kareivių numalšinti. Lietuvių tautinio ir socialinio sąmoningumo aktyvaizdoje vokiečių valdžia ėmėsi lietuviškos spaudos priemonių, kad galėtų paveikti lietuvių ir nuteikti juos palankiai vokiečių valdžios atžvilgiu. 1832 m. pastor. Fridrichas Kelkis, vokieč. valdžios padedamas, ėmė leisti lietuvišką laikraštį "Nusidavimai apie evangelijos praplatinimą tarp žydų ir pagonių." Šis laikraštis, greta su vyriausia religine medžiaga, varė ir aiškiai išreikštą propagandą už visa ką vokišką.

Numalšinusi 1848 metų revoliucinį judėjimą, buvo vokiečių valdžios agentų išleistas lietuviškas atsisaukimas "Mieli lietuvininkai," turėjęs tikslą nuteikti lietuvių Prūsijos karaliaus naudai. 1849 metais Karaliaučiuje vokiečių valdžios šalininkų pradėtas leisti politinis laikraštis lietuvių kalba "Keleivis," ėjęs iki 1880 m.

Toliau suaktyvėjusi Mažosios Lietuvos lietuvių kova, be ko kita, reiškiasi ir tuo, kad nuolat didėja skaičius laikraščių lietuvių kalba. Vieni jų leidžiami valdžios šalininkų ir už jos pinigų, kiti — susipratusių lietuvių. Iš viso per XIX amžių Mažosioje Lietuvoje ėjo per 30 lietuviškų laikraščių. Tikrųjų lietuviškų laikraščių ir jų leidėjų likimas dažnai būdavo liūdnas. Pvz., 1851 m. Tilžėje pradėjo eiti laikraštis "Lietuviškas Priešaiškas," kurį leido mokytojas M. Pucas. Laikraštis mėgino žadinti skaitytojų sąmonę, ginti jų teises. Jau septintas to laikraščio numeris buvo prokuroro įsakymu konfiskuotas ir pats laikraštis uždarytas. Patį Pucą valdžia ėmė persekioti, ir jis buvo priverstas emigruoti į Ameriką.

XIX a. pabaigoje, Bismarko laikais, vokiečių valdžia, nepajėgusi paveikti lietuvių nuotaikų savo laikraščiais, spausdinamais lietuvių kalba, pradėjo žiauriai, storžieviškai žygi prieš lietuvių kalbą mokyklose ir valstybės suiegos. 1872 m. spalio 15 d. buvo išleistas Bismarko ir kulto ministerio Falko potvarkis, kuriuo lietuvių kalba buvo pašalinama iš Mažosios Lietuvos mokyklų. 1876 m. rugpjūčio 28 d. buvo išleistas įstatymas, pagal kurį mokyklų valdybos posėdžiuose bei raštuose, o taip pat valstybės ir kaimų suiegos turėjo būti vartojama tik vokiečių kalba.

Tokie potvarkiai, nukreipti prieš lietuvių kalbą, sukėlė pasipiktinimo audrą iš lietuvių pusės. Prasidėjo kova už lietuvių kalbą mokyklose ir kitur, kova... prašymais ir peticijomis. Iš pradžių eilė tokių prašymų grąžinti lietuvių kalbą į mokyklas padavė atskiri lietuviai valstiečiai (1873, 1875, 1876, 1877 m.m.). Iš turimų žinių matyti, kad 1874 m. balandžio 8 d., svarstant lietuvių prašymus, ministeris Falkas pasisakė: "Negali būti jokio abejojimo, kad mokymo būdas nesiekia toliau, kaip tik išrauti iš šaknų lietuvių kalbą. Yra pripažinta naudinga ir būtina reikalinga, kad lietuvių kūdikiai visko vokiškai mokytųsi."

1878 m. nuvyko lietuvių delegacija pas Vilhelmą I su prašymu dėl lietuvių kalbos. Vaidmainiško Vilhelmo I atsakymo esmė buvo ta, kad įstatymai nuskriaudę lietuvių, betgi įstatymai turi būti vykdomi, ir jis dėl to nieko negalės padaryti.

1879 m. lietuvių grupė su mokytoju Jurgiu Lapačiu priešakyje surašė karaliui peticiją dėl lietuvių kalbos. Peticiją pasirašė 16,340 lietuvių, tame tarpe vienas vyskupas, 5 pastoriai, 9 mokytojai. Ir ši peticija nedavė jokių vaisių. Tuo-

met buvo parašytas prašymas kulto ministeriui, pasirašytas 7358 lietuvių. Ministeris fon Gossler, gavęs prašymą, pasisakė, kad "lietuviai neturi teisės likti lietuviams."

1891 m. susidarė didelis lietuvių komitetas, kuris parašydino didelę peticiją, iš 13 punktų, kur buvo išdėstyti reikalavimai lietuvių kalbos teisių mokykloje ir bažnyčioje. Peticiją pasirašė 19,537 lietuvių, ir ji buvo 1892 m. kovo 5 d. įteikta kulto ministeriui fon Sedlitzui. Į šią peticiją nesulankta jokio atsakymo.

1895 m. buvo surašyta nauja peticija, reikalaujanti teisių lietuvių kalbai. Šią peticiją pasirašė 27,765 lietuvių, ir šie parašai apskritimis taip pasiskirstė: Tilžės aps. — 9,518 parašų, Klaipėdos 6,228, Šilutės — 4,407, Ragainės — 2,905, Lankos — 2,242, Labguvos — 1,863, Pilkalnio — 564, Geldupės (Geldapės) — 38. Į šią peticiją ministeris Basse 1897 m. atsakė, kad esą "atsakingų valdininkų liudijimu, mokslas lietuviškoje mokyklose patenkina atitinkamus reikalavimus," ir "todėl nėra jokios priežasties ką nors taistyti iš esamų potvarkių." Nepaisant tokių pasityčiojamų atsakymų į teisingus lietuvių reikalavimus iš vokiečių valdžios pusės, dar ir 1900, 1902, 1904 metais Mažosios Lietuvos lietuvių siuntinėjo peticijas su daugelio tūkstančių lietuvių parašais, su reikalavimais teisių lietuvių kalbai. Pagaliau 1905 m. revoliucija Rusijoje ir Mažosios Lietuvos lietuviams padarė tokią įtaką, jog jie toliau liovėsi rašę vokiečių valdžiai peticijas ir prašymus. Betgi lietuvių tautinis judėjimas nenuslugo. Jis dabar reiškėsi per lietuvių draugijas, per laikraščius, per literatūrą, kaip jau buvo gyvai reiškėsi ir XIX a. pabaigoje. Nuo XX a. pradžios iki 1923 metų Mažosioje Lietuvoje, daugiausia Klaipėdoje ir Tilžėje, taip pat Ragainėse, įvairiais laikais ėjo 38 lietuviški laikraščiai, kurių daugumas dabar jau buvo lietuviški ne tik savo kalba, bet ir savo turiniu, savo siekimais.

Nuo 1923 m., nuo Klaipėdos krašto įsijungimo į Lietuvą, iki 1939 m., kada hitlerinė Vokietija tą kraštą pagrobė, Klaipėdoje iš viso yra ėjęs 31 lietuviškas laikraštis. Be to, Tilžėje taip pat visą laiką ėjo vienas arba daugiau lietuviškų laikraščių. Paskutinis lietuviškas laikraštis Tilžėje — "Naujas Tilžės Keleivis" buvo barbariškai likviduotas hitlerininkų Hitlerio viešpatavimo metais (1933-1934 m.) buvo žvėriškai sunaikintos iki tol veikusios lietuviškos kultūrinės organizacijos (chorai, dramos teatrai ir kt.) Tilžėje. Hitleris taip pat išgriovė visas lietuviškas mokyklas, visas lietuvių kultūrinės įstaigas, lygiai kaip ir visas lietuvių visuomenines bei kultūrinės organizacijas Klaipėdos krašte.

Kad ir šiaip trumpai peržvelgus Mažosios Lietuvos lietuvių kovą ir jų likimo istorinius bruožus, vis dėlto aiškiai išsėina aiškstėn du dalykai: 1) Vokiškieji grobikai, pradėdant nuo XIII a. plėšikų kryžiuočių ir baigiant šių dienų hitleriniais kraugeriais, vartojo visokias priemones sunaikinti lietuviams vokiečių užgrobtose lietuviškose žemėse: žudymas lietuvių ir pavieniui ir ištisomis šeimomis, pavergimas jų į vokiškųjų dvarininkų baudžiavą, kolonizacija lietuviškų žemių vokiškais atėjūnais, žiaurus persekiojimas viso lietuvių kultūrinio gyvenimo, lietuvių kalbos, atėmimas lietuviams gimtosios kalbos mokyklose, įstaigose, pagaliau ir bažnyčiose, propaganda prieš lietuvių per spaudą ir per įstaigas, visokie pažeminimai, papirkėnėjimai, pagaliau žiaurus smurtas prieš visa, kas lietuviška,—tai tokios ir dar įvairios kitokios priemonės, kurias vartojo vokiškieji grobikai prieš lietuvių Mažosioje Lietuvoje per septynis šimtus metų, norėdami išnaikinti lietuvių ir jų kraštą paversti vokišku.

(Daugiau bus)

EVERYBODY
EVERY DAY

100

SAVING IN
WAR BONDS

6-^{TA} KARO PASKOLA

Pirkdami extra
Karo Bonų mes pa-
dėsime sumokėti
Pergalės kainą.

INTERNATIONAL BUSINESS MACHINES CORPORATION

Naujoji Tautosaka

Šluoja, kaip nacių raudonarmiečiai.

Vaikiškas, kaip Dewey prieš Roosevelta.

Nusišpicavo politiškai, kaip Stilsonas.

Prakeiktas, kaip Hitleris.

Prarūgęs pro-naciškai, kaip Smetonukas.

J. GARŠVA

GRABOROUS-UNDERTAKER

LAIOTUVIŲ DIREKTORIUS

Išbalsmuoja ir laidoja ant visokių kapinių

VELTUI SERMENINE

(KOPLYCIA)

Parsaudo automobilis ir karetas veslėjim, krikštynom ir kitkam.

231 BEDFORD AVENUE

BROOKLYN

Telephone: EVergreen 8-9770

Meluoja, kaip Goebbels.

200% nolis, kaip Klinga.

Atsilaikė, kaip Maskva.

Tyli, kaip Senas Vincas.

Blaškosi, kaip Republikonų Partija.

Marti — karti; anyta — velnio pramanyta.

F. W. Shalins

(SHALINSKAS)

Funeral Home

84-02 Jamaica Avenue

Opposite Forest Parkway

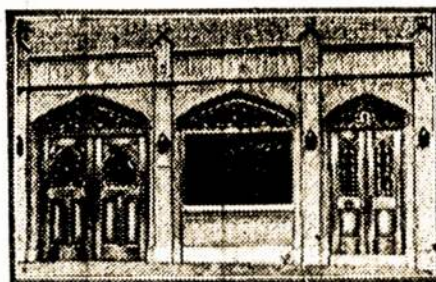
WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves

\$150

Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.

Tel. Virginia 7-4499.

NOTARY
PUBLICTELEPHONE
STAGG 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

LAISNIUOTAS GRABORIUS

Lidėsio valandų krepkltės pas mus.

Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Puikiai įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos

Mylimiems Pašarvoti Dovanai

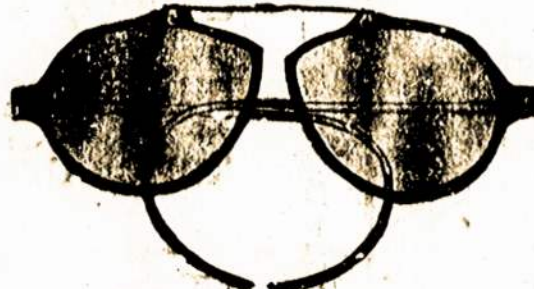
660 GRAND ST.

+ BROOKLYN, N. Y.

NEDALINAMA ATSAKOMYBE

Mes egzaminuojam akis, rašome receptus nupiešiam planus.

Darome ir pritaikome akinius kada reikalingi.

(Mes esame darę regėjimo pataisymus viršaus 500 daktarų ir kitokių profesijų žmonėms, taipgi jų šeimoms ir jų pajantams.)

DRS. STENGER & STENGER

OPTOMETRISTS

394-398 BROADWAY

BROOKLYN, N. Y.

Telephone Stag 2-5043

REIKALINGI Laboratorijos Pagelbininkai

Vyrai ir moterys reikalingi fizikiniam patikrinimui termostatiškų sudėtinų ir elektrinių junginių. Baigę High School, tęskite savo mokslą prie inžinierystės skyriaus, atlikdami svarbų karinį darbą. 35 metų senumo kompanija turinti puikiausių pokarinių prospektų. Prisiilaukoma WMC taisyklių.

THE H. A. WILSON CO.

105 Chestnut St.

Newark, 5, N. J.

ATSARGIAI, SESUTE!

—Naujieji nugaros geliniai, parvežantys iš raumėnų skausmų ir įvairių. Uždėk Johnson's RED CROSS PLASTER ant krūtinių ar nugaros—tiesiai ant tos vietos. Ši išbandyta ir tikra pagalba veikia tuojau. Šildo—ramina—apsaugo—paralia—dirba. Jums, bedirbant. RED CROSS PLASTERIAI yra švarūs, sanitariniai, lengvai panaudojami—ne koks purvinas, dvigubas tegalas, kuris suterdyt drapšanas. Visuomet turėk jų atsargą po ranka. Reikalauk tikrojo, garsaus per visą 50 metų, pagaminto Johnson & Johnson. TIKRAI šis—jūsų vaistinė.

Johnson's

RED CROSS PLASTER

CHRONISKOS LIGOS

ODOS, NERVŲ IR PILVO, HEMORRHOIDAI ir kitos Mėsiažarnos Ligos, Inkstų ir Pūslės sugedimai, Nu garos skausmai, Skilvio ir Žarnų nesveikumas, Chroniški Škauduliai, Ištisiosios Liaukos ir Abelsnas Silpnumas, Reumatizmas ir Arthritis. VYRAI ir MOTERYS gydomi naujovinėmis būdais su greitu palengvinimu. X-spindulių, kraujo ir šlapimo ištyrimai suteikia tikrą ligos pažinimą ir užtikrina tinkamą gydymą.

VISOS CHRONISKOS LIGOS MOKSLINIAI GYDOMOS

— Vidutinis Atlyginimas —

MEDIKALIS ISTYRIMAS \$2.

DR. ZINS

(Isist. 28 m.)

110 East 16th St., N. Y.

Kasdien 9 A. M. — 7 P. M.

Arti Union Square

Sekm. 9 A. M. — 2 P. M.

GREEN STAR BAR & GRILL LIETUVISKAS KABARETAS

Kas nori gražiai laiką praleisti pasilinksmininti ir pasiūkti uželsa pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti

* * *

PARŠ KIEKVIENĄ ŠESTADIENĮ

ATEIKITE PASIMATYTI SU GIVIAIS.

GERIAUSIAS ALUS BROOKLYNE

* * *

459 GRAND ST.

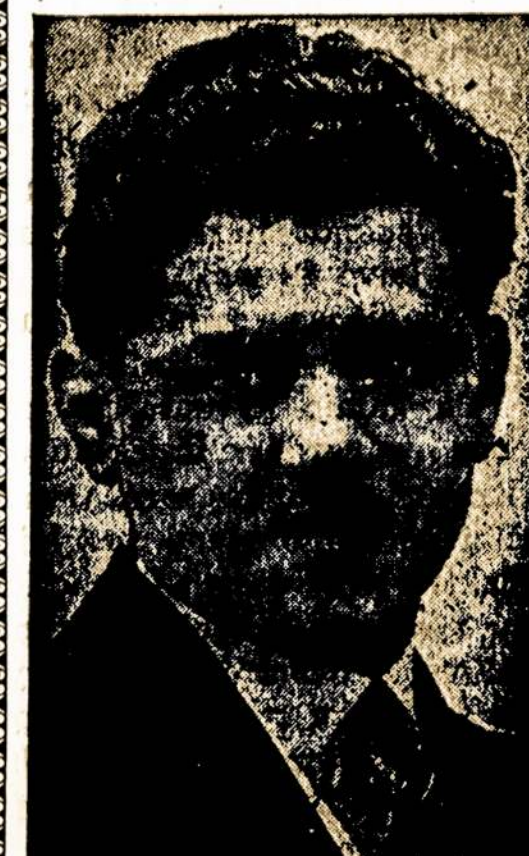
(Skersai nuo Republic Teatro)

BROOKLYN, N. Y.

Telefonas EV 4-8698

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

LAIOTUVIŲ DIREKTORIUS

Lidėsio valandų krepkltės prie manęs diena ar naktį, greit suteiksim modernišką patarnavimą Patogiai ir gražiai moderniškai įruožta mūsų šermininė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4110

Amerikiečiai Gramzdina Japonijos Laivus

Perly Uostas, lapkr. 20.—Amerikos lėktuvai ir kariniai laivai šiomis dienomis nuskandino dar 6 japonų laivus ir sunkiai sužalojo 21 jų laivą, tame skaičiuje karinio didlaivį ir du kitus karinius priešų laivus.

Jankiai Įsiveržė į Azijos Salas

Filipinai, lapkr. 20.—Amerikos kariuomenė visiskai atėmė iš japonų Mapia salas, į šiaurvakarius nuo Naujosios Gvinejos, ir įsiveržė į kitą salų grupę, vadinamą Azijos salomis, 215 mylių toliau į vakarus.

VIETINĖ KOVA RYTINĖJE PRUSIJOJE

Maskva. — Sovietų žvalgai rytinėje Prūsijoje susprogdino kelias šaudomasias vokiečių pozicijas ir nušlavė apie kuopą jų pėstininkų. Nelaisvėn paimti vokiečiai liudijo, kad naciai ir savo lakūnus stato frontan kaip pėstininkus. Taipgi pareiškė, kad nacių komanda dabar mobilizuoja karui visus vyrus nuo 16 iki 60 metų amžiaus. Tarp jų yra šlubų, raišių ir įvairių paliečių, kurie buvo atmetti pirmesnėse mobilizacijose.

LATVIJOJE APSUPTI NACIAI NAIKINAMI

Maskva. — Pietiniai-vakariniame Latvijos kampe sovietiniai kariai suplikė dvi nacių kuopas, mėginusias prisitarti prie Raudonosios Armijos pozicijų. Sovietų lakūnai bombardavo ir pataikė į du karinius vokiečių traukinius ir į stotį. Kilo gaisrai ir skardžios eksplozijos.

Raudonarmiečiai palaipsniui naikina šimtus tūkstančių hitlerininkų, kurie Jelgavos-Liepojos srityje apsupti sausumoj ir prispirti prie jūros.

Nebus Kalėdinis Cigarų Dežių Civiliams

Civiliai amerikiečiai šiemet negaus cigarų dežių kaip kalėdinį dovaną, nes 91 milijonas cigarų per mėnesį yra skiriama ginkluotoms jėgoms. 51 milijonas cigarų per mėnesį siunčiama Amerikos kovūnams į užsienius, o dauguma liekamųjų skiriama karinėms jėgoms namie, kaip kad pranešė Amerikos Cigarų institutas.

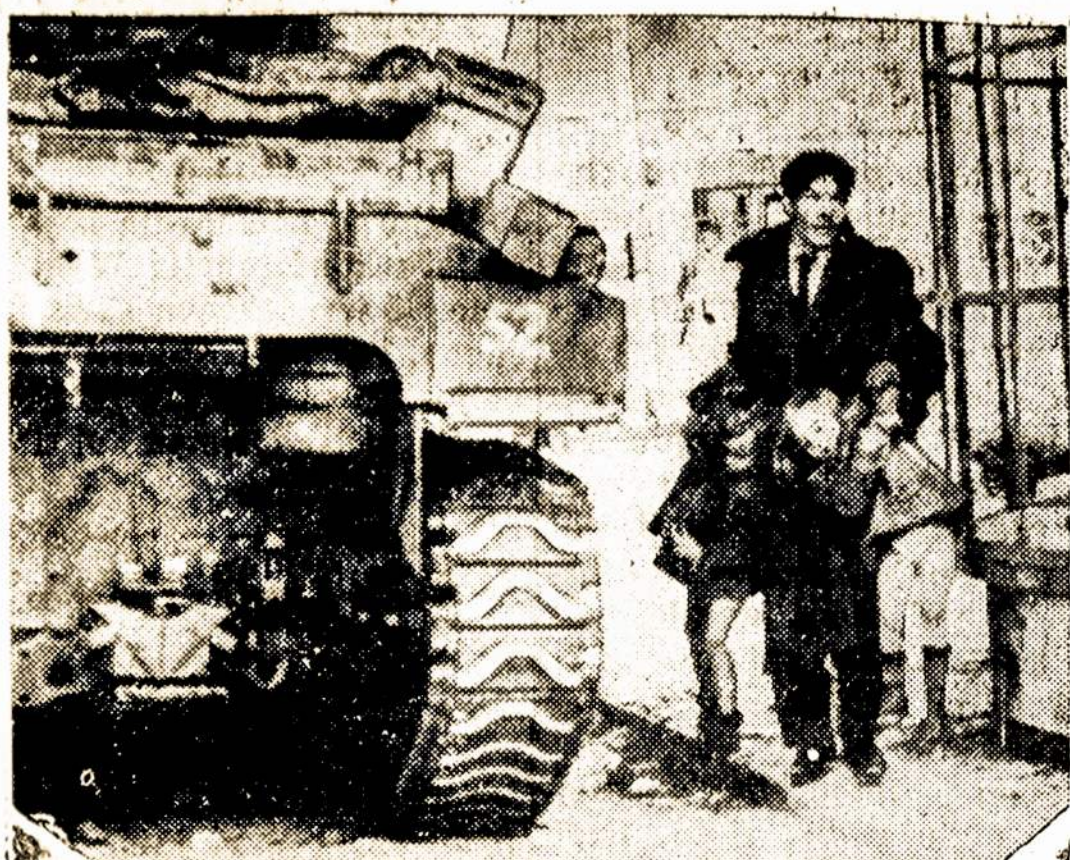
Šimtai Vokiečių Perėjo į Sovietų Pusę

Maskva. — Antrajame Baltijos fronte per kelias paskutines dienas perėjo apie 200 vokiečių karių ir oficerių į Raudonosios Armijos pusę.

JANKIAI VĖL PLIEKĖ JAPONUS MANILOJ

Japonijos radijas pranešė, jog 300 Amerikos lėktuvų vėl bombardavo japonus Maniloj, Filipinų sostiniaty, ir apylinkėje.

Berlynas sakė, jog Sovietai pralaužė apsupti nacių linijas ties Liepoja.

Holandijos mieste Hertogenbosch anglų milžiniškas tankas sustoja, kad praleisti tėva su trimis vaikais. Jis juos skubiai velka saugion vieton.

CHICAGOS ŽINIOS

LKM Choro 25 m. Veiklos Atžymėjimas; Jubiliejinis Koncertas Lapkričio 26 Diena, Lietuvių Auditorijoj

Jau dvidešimts penkeri metai, kaip LKM Choras gyvuoja ir veikia meno srityje. Per tą laiką Choras pergyveno, kaip sako, "ir šilto ir šalto." Net ir šiais visuotinio karo laikais choriečiai ne tik gerai laikosi, bet jų eilės dar didėja.

Taip, ne vienas chorietis yra persitikrinęs, jog juo laikai rūstesni, tuo daugiau reikšmės turi pastatymas lietuviško meno ant aukščiausio laipsnio. Mes didžiuojamės, kad galime pralinksminti ne vieną nuširdusią širdį melodinga lietuviška daina.

Ir štai šis istorinis 1944 metas supuola su sidabrinu jubilėju vieno įžymiausio lietuvių choro — LKM. Dėl to šis įvykis privalo būti atžymėtas tinkamu pasiruošimu. V.

Worcester, Mass.

Sutuoktuvės Miestietės su Ūkininku

Lapkričio 12 d., Franciskus Keršulis, pavyzdinis ūkininkas Keršulį vyresnysis sūnus iš West Millbury, Mass., susituokė su Gertrude Lietuvninkaitė, progresyvio automobilį taisymo ir pardavimo biznierių dukra.

Sutuoktųjų pokilis atsituvo Aurora viešbutyje, Worcesteryje. Svečių dalyvavo apie šimtas ypatų. Pokilio įspūdius reikėtų atskirai parašyti.

Jaunavedžių tėvai, kaip Lietuvninkai, taip Keršuliai, pastovūs gyventojai, pirmiečiai, pažangūs, drabstūs darbininkai lietuviai; priguli prie pažangių Worcesterio draugijų, kaip tai: ALDLD 11 kp., Liet. Sūnų ir Dukterų Draugijos ir kiti; Laisvės skaitytojai. Tai gi ir vaikai išauklėti pavyzdinčiai: padorūs, rimti, darbštūs. Franciskus per tūlą laiką dalyvavo worcesteriškiame Aido Chore. Dėl pavyzdingo su tėvais ūkio vedimo, Franciskus ir nuo armijinės tarnystės palikuosotas iki šiol. Gertrudė tėvo biznyje dirbo kaip knygvėdė. Dažnai mes matome vedybų, kad meilė nežūri į tautybę ar įsitikinimus, bet čia tie dalykai supuolė labai gražiai. Todėl reikia palinkėti jaunavedžiams laimingiausio ir gražiausio šeimyninio gyvenimo! Jaunavedžiai apsigyvens ant ūkės su tėvais Keršuliais West Millbury.

Keršulio Kaimynas iš Lietuvos.

Amerikietis lakūnų majoras Bill Dunham per mūsų virš Leyte salos nukirto jau 10 Japonijos lėktuvų.

Sovietų kariuomenė užėmė pozicijas už pusketvirtos mylios nuo Miskolco miesto, geležinkelio centro šiauriniai - rytinė Vengrijai.

Chicago. — Sudegė 7 žmonių Lile apartamentuose.

Chicago. — Sudegė 7 žmonių Lile apartamentuose.

Chicago. — Sudegė 7 žmonių Lile apartamentuose.

Chicago. — Sudegė 7 žmonių Lile apartamentuose.

Chicago. — Sudegė 7 žmonių Lile apartamentuose.

Chicago. — Sudegė 7 žmonių Lile apartamentuose.

Chicago. — Sudegė 7 žmonių Lile apartamentuose.

Chicago. — Sudegė 7 žmonių Lile apartamentuose.

Chicago. — Sudegė 7 žmonių Lile apartamentuose.

Chicago. — Sudegė 7 žmonių Lile apartamentuose.

Cleveland, Ohio

Biskis Zinių

Galime pasidžiaugti, kad septintam siuntiniui Lietuvos žmonėms drapanų mes prirėmėm ir pasiuntėm 37 didelius baksus. Šį sykį pasisekė surinkti pusėtinai gerų drapanų, tame skaičiuje ir keletą tuzinų naujų vyriškų kelnų, kurias komitetas nupirko už tam tikslui surinktus pinigų. Taipgi pasiūsta virš tuzino kaldrų, kurias mūsų darbščios draugės pasiūvo ir dar pasižadėjo daugiau pasiūti.

Šis siuntinys gal buvo lengviau prirengti, negu pirmesnieji, nes visi gerai kooperavo; žmonės atnešė į paskirtas vietas, o kur pasakė nuvažiuoti, tai ir vieno nuvažiavimo užteko, taipgi daugiau moterų susirinko tvarkymui ir suteisymui drapanų.

Dabar moterys pasižadėjo susirinkti pirmadieniais dieną, o antradieniais vakarais sutvarkymui ir suteisymui drapanų, o taipgi siuvimui kaldrų. Kurios laikas pavelina, prašome ateiti, o jūsų darbas bus tinkamai įvertintas. Antraštas: 1272 E. 71st Street; visai arti Superior Avenue.

Visos mūsų moterų darbų jasi gerai. Andai Korleto moterys buvo surengę Vėlinių (Hallowe'n) vakarėlį, kuris joms labai gerai pavyko. Manau, iš likusio pelno paskirs dalį geriems tikslams; tame vakarėlyje taipgi tapo surinkta virš 23 doleriai nupirkimui kelnų. Širdingai ačiu draugėms.

Moterys Kliubas, 28 d. spalio, turėjo surengę vakarėlį, kuris davė pelno apie 70 dol., tai nupirkimui dovanų mūsų vaikams Dėdės Samo tarnyboje. Prie virš minėto pelno dar reikia pridėti 15 dol., kuriuos pridavė D. S. K. Mažanskas nuo Lietuvių Piliečių Kliubo. Pelną taipgi padidino ir tas, kad draugės klubietės suėdė aukavo daug valgių.

Lapkričio 5, Moterys Kliubas turėjo vakarėlį. Sulošė komediją "Nesipriešink." Lošimas išėjo labai gerai. Taipgi Moterys Choro dainos nusisekė vidutiniškai, nors ne visos susirinko ir pamokų dar nedaug turėjo.

Nelabai maloni žinia, tai kad viena mūsų narė, d. Ella Ross, sunkiai serga. Nors toji draugė dar jauna amžiumi, bet sena veikėja pažangių lietuvių tarpe. Yra atlikusi daug atsakomųjų darbų įvairiose organizacijose, kaip tai: Darbininkų Pašalpinė Draugystė, Lyros Choro, Moterys Kliubo, o taipgi Lietuvos šelpime. Dabar jau pora mėnesių, kaip sunkiai serga. Draugės ir draugai, kurie galime, atlankykime ją draugė. Ji serga pas savo motutę d. Yungienę, 8113 Korman Avenue.

K. R.

Italijos naciai atgriebe Monte Fortino.

Italijos naciai atgriebe Monte Fortino.

Italijos naciai atgriebe Monte Fortino.

Italijos naciai atgriebe Monte Fortino.

Italijos naciai atgriebe Monte Fortino.

Italijos naciai atgriebe Monte Fortino.

Italijos naciai atgriebe Monte Fortino.

Italijos naciai atgriebe Monte Fortino.

Italijos naciai atgriebe Monte Fortino.

Italijos naciai atgriebe Monte Fortino.

Italijos naciai atgriebe Monte Fortino.

Italijos naciai atgriebe Monte Fortino.

Italijos naciai atgriebe Monte Fortino.

Italijos naciai atgriebe Monte Fortino.

Italijos naciai atgriebe Monte Fortino.

Italijos naciai atgriebe Monte Fortino.

KRISLAI

(Tąsą nuo 1-mo pusl.)

kie?! Tas tik dar sykį parodytų, kad jis yra, apart prezidento, žmogus, su visais žmogiskais pojūčiais ir išsitarimų savybėmis.

Bet žiūrėkite, dėl to jau pradėjo smėlą virti tūli Kalifornijos kunigai. Jie jau pradėjo protestuoti prieš prezidentą. Matyt, tai republikoniško plauko žmonės.

Per kietas jums, kunigėliai, riešutas, tas prez. Rooseveltas!

Basa Gatvėje

Jauna, apie 25 metų amžiaus blondinė rasta gatvėje be batų ir be atminties. Stokos atminties gal būtų taip greit ir nepastebėjė, bet basos kojos 2 val. ryto, prie 36th St. ir Fifth Ave., New Yorke, nepriprasta. Ją nuvežė į Bellevue ligoninę.

Lucky Toy firmos knygvedė Lila Zwickler, 16 metų, nebuvė "lucky." Jai nešant algų pinigų pereitą penktadienį plėšikai pasekė ir jau šapos bilinge, 30 Bleecker St., N. Y., atėmė \$935.

PRANESIMAI IŠ KITUR

SO. BOSTON, MASS.

LDS. 1-mo Apskričio metinė konferencija įvyksta Lapkričio 26 d. 11 val. iš ryto, 376 W. Broadway. Kuopų delegatai nepamirškite pribūti ant laiko; jei kuri kuopa nėra išrinkus formaliai delegatų, tai valdybos nariai patys ar jos įgalintiniai turėtų dalyvauti konferencijoje, nes svarba šio suvažiavimo yra didelė. — Apskr. Pir. D. G. J. (274-275)

PITTSBURGH, PA.

Atvyksta į mūsų koloniją svarbus kalbėtojas, F. Abekas, dienraščio Vilnės Redaktorius iš Chicago. Prakalbos rengiamos sekamos vietose: 1320 Medley St., 7 v. v. lapkr. 24 d. — 424 Locust St., 25 d. lapkr. 7 v. v. McKees Rocks, Pa. Kviečiame visus lietuvius dalyvauti. Jis kalbės apie šiuo dienu bėgamus klaismus ir apie mūsų tėvynę Lietuvą. (273-274)

PAJIEŠKOJIMAI

Turiu reikalą su Romušiū Sarka, paeinančiu iš Degenų kaimo, Pandelio valsč. Kiek žinau, 1929 m. dirbęs Detroit, Fordo dirbtuvėse. Jį patį, arba kas žino, širdingai prašau rašyti šiuo antrašu: V. Ružda, 127 Machur Avenue, Port Arthur, Ont., Canada. (270-275)

JIE BUS JUMS DĖKINGI

Amerikos ir jos talkininkų artėjančios pergalės džiaugsmo proga ir Lietuvos išlaisvinimo proga užrašykite dienraštį Laisvę kaip dovaną savo pažystamiems ar giminėms, kurie dar nėra jos užsisakę.

Laisvės kaina metams \$6.50. Pusei metų \$3.50. Brooklyne, kur reikia lipdyti stampas Laisvės kaina \$7 ir \$8.75 pusei metų.

Išpildykite žemiau tuščias vietas, iškirpkite ir kartu su mokesčiu už naują prenumeratą prisiųskite Laisvei šią formą.

Čia randate \$----- už Laisvės prenumeratą naujam skaitytojui ir prašau siuntinėti dienraštį po šiuo vardu ir antrašu:

Vardas.....
Antraštas.....
Miestas.....

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

REIKIA ARTI PRIE BROOKLYN YARD

Lydytojai - Svėrikai - Kūrintojai
Bolleriu Valytojai - Vamzdžių
Uždengėjai - Vamzdžių Suvedėjai
Plumeriai - Latvų Maliavotojai
Latvų Irengėjai - Prie Stalų
Darbininkai - Šaltkalviai
Kalviai - Lathe Darbininkai
Dailidės.
Elektrikderiai—Pirmos Klasės,
Pagelbininkai Patyrę.
Vyrai ir Moterys Paprastai
Darbininkai ir Pagelbininkai
Prie Visų Amatų.
PASAULINIO II KARO
VETERANAI.
Kreipkitės tiesiai į Employment Office
Todd Shipyards Corporation
(Brooklyn Division)
Ft. of Dwight St. Brooklyn, N.Y.
Kiti Aplikantai Kreipkitės į
Todd Atstovą, USES.
165 Joralemon St., Brooklyn, N.Y.
(270)

BERNIUKAI

Patyrimas Nereikalingas. Nuolat.
Gera Alga. 40 Valandų Savaitė,
prisdidant virslaiskiai.
M. C. JOHNSON
78 WALKER STREET.
(275)

Reikia Pirmos Klasės Auto Body Maliavotojų.
Gera Alga. Puikiausią Proga. Nuolat.
ALLIED MOTORS, 1921 Jerome Ave., Bronx.
(275)

PAPRASTI DARBININKAI

Reikalingi Tuoju
PATYRIMO NEREIKIA
BŪTINAS KARNIS DARBAS
(GERA ALGA
NUOLATINIS DARBAS
DIENINIAI AR
NAKTINIAI SIFTAI
LAIKAS IR PUSĖ
VIRŠAUS 40 VALANDŲ
LINKSMOS
DARBO SĄLYGOS
Patogi Transportacija
PRISILAİKOMA W.M.C. TAISYKLIJ
KREIPKITES
Employment Dept.
LESLIE CO.
231 Tontine Ave.
Lyndhurst, N. J.
(274)

PAKUOTOJAI
Pastovūs Darbai
40 Valandų Savaitė
Laikas ir pusė už virslaiskiai.
Kreipkitės
H. J. COMPA
218 E. 23rd St. (2-ros Lubos)
(274)

MECHANIKAS
ar
PAGELBININKAS
Su įrankiais.
Kreipkitės
409 E. 94TH ST., N.Y.C.
(274)

STIKLO LIEJIKAI
Darbas prie Opliskų ir Primo Stiklų.
Nuolatinis darbas.
228 E. 45TH ST.
(15-TOS LUBOS)
MURRAY HILL 2-0590
(274)

VYRAI—BERNIUKAI
DARBAS VIDUI
Gera Alga.
Geros Darbo Sąlygos.
KREIPKITES
Sunshine Laundry
29 E. 30TH STREET
BAYONNE, N. J.
PRISILAİKOMA W.M.C. TAISYKLIJ
(277)

VYRAI
Patyrimas Nereikalingas.
Dirbti prie metalo. Daug virslaiskių.
Gera Alga. Nuolatinis darbas.
6c subvės fėras į Queens. 6th—8th Ave.,
išlipkite ant Ely Ave. Stoties, pirma stotis
Queens.
SANITARY DASH CO.
11TH ST. IR 44TH ROAD
LONG ISLAND CITY.
(277)

VYRAI
Patyrimas Nereikalingas.
Dirbti prie metalo. Daug virslaiskių.
Gera Alga. Nuolatinis darbas.
6c subvės fėras į Queens. 6th—8th Ave.,
išlipkite ant Ely Ave. Stoties, pirma stotis
Queens.
SANITARY DASH CO.
11TH ST. IR 44TH ROAD
LONG ISLAND CITY.
(277)

VYRAI
Patyrimas Nereikalingas.
Dirbti prie metalo. Daug virslaiskių.
Gera Alga. Nuolatinis darbas.
6c subvės fėras į Queens. 6th—8th Ave.,
išlipkite ant Ely Ave. Stoties, pirma stotis
Queens.
SANITARY DASH CO.
11TH ST. IR 44TH ROAD
LONG ISLAND CITY.
(277)

VYRAI
Patyrimas Nereikalingas.
Dirbti prie metalo. Daug virslaiskių.
Gera Alga. Nuolatinis darbas.
6c subvės fėras į Queens. 6th—8th Ave.,
išlipkite ant Ely Ave. Stoties, pirma stotis
Queens.
SANITARY DASH CO.
11TH ST. IR 44TH ROAD
LONG ISLAND CITY.
(277)

VYRAI
Patyrimas Nereikalingas.
Dirbti prie metalo. Daug virslaiskių.
Gera Alga. Nuolatinis darbas.
6c subvės fėras į Queens. 6th—8th Ave.,
išlipkite ant Ely Ave. Stoties, pirma stotis
Queens.
SANITARY DASH CO.
11TH ST. IR 44TH ROAD
LONG ISLAND CITY.
(277)

VYRAI
Patyrimas Nereikalingas.
Dirbti prie metalo. Daug virslaiskių.
Gera Alga. Nuolatinis darbas.
6c subvės fėras į Queens. 6th—8th Ave.,
išlipkite ant Ely Ave. Stoties, pirma stotis
Queens.
SANITARY DASH CO.
11TH ST. IR 44TH ROAD
LONG ISLAND CITY.
(277)

VYRAI
Patyrimas Nereikalingas.
Dirbti prie metalo. Daug virslaiskių.
Gera Alga. Nuolatinis darbas.
6c subvės fėras į Queens. 6th—8th Ave.,
išlipkite ant Ely Ave. Stoties, pirma stotis
Queens.
SANITARY DASH CO.
11TH ST. IR 44TH ROAD
LONG ISLAND CITY.
(277)

VYRAI
Patyrimas Nereikalingas.
Dirbti prie metalo. Daug virslaiskių.
Gera Alga. Nuolatinis darbas.
6c subvės fėras į Queens. 6th—8th Ave.,
išlipkite ant Ely Ave. Stoties, pirma stotis
Queens.
SANITARY DASH CO.
11TH ST. IR 44TH ROAD
LONG ISLAND CITY.
(277)

VYRAI
Patyrimas Nereikalingas.
Dirbti prie metalo. Daug virslaiskių.
Gera Alga. Nuolatinis darbas.
6c subvės fėras į Queens. 6th—8th Ave.,
išlipkite ant Ely Ave. Stoties, pirma stotis
Queens.
SANITARY DASH CO.
11TH ST. IR 44TH ROAD
LONG ISLAND CITY.
(277)

VYRAI
Patyrimas Nereikalingas.
Dirbti prie metalo. Daug virslaiskių.
Gera Alga. Nuolatinis darbas.
6c subvės fėras į Queens. 6th—8th Ave.,
išlipkite ant Ely Ave. Stoties, pirma stotis
Queens.
SANITARY DASH CO.
11TH ST. IR 44TH ROAD
LONG ISLAND CITY.
(277)

VYRAI
Patyrimas Nereikalingas.
Dirbti prie metalo. Daug virslaiskių.
Gera Alga. Nuolatinis darbas.
6c subvės fėras į Queens. 6th—8th Ave.,
išlipkite ant Ely Ave. Stoties, pirma stotis
Queens.
SANITARY DASH CO.
11TH ST. IR 44TH ROAD
LONG ISLAND CITY.
(277)

VYRAI
Patyrimas Nereikalingas.
Dirbti prie metalo. Daug virslaiskių.
Gera Alga. Nuolatinis darbas.
6c subvės fėras į Queens. 6th—8th Ave.,
išlipkite ant Ely Ave. Stoties, pirma stotis
Queens.
SANITARY DASH CO.
11TH ST. IR 44TH ROAD
LONG ISLAND CITY.
(277)

VYRAI
Patyrimas Nereikalingas.
Dirbti prie metalo. Daug virslaiskių.
Gera Alga. Nuolatinis darbas.
6c subvės fėras į Queens. 6th—8th Ave.,
išlipkite ant Ely Ave. Stoties, pirma stotis
Queens.
SANITARY DASH CO.
11TH ST. IR 44TH ROAD
LONG ISLAND CITY.
(277)

VYRAI
Patyrimas Nereikalingas.
Dirbti prie metalo. Daug virslaiskių.
Gera Alga. Nuolatinis darbas.
6c subvės fėras į Queens. 6th—8th Ave.,
išlipkite ant Ely Ave. Stoties, pirma stotis
Queens.
SANITARY DASH CO.
11TH ST. IR 44TH ROAD
LONG ISLAND CITY.
(277)

VYRAI
Patyrimas Nereikalingas.
Dirbti prie metalo. Daug virslaiskių.
Gera Alga. Nuolatinis darbas.
6c subvės fėras į Queens. 6th—8th Ave.,
išlipkite ant Ely Ave. Stoties, pirma stotis
Queens.
SANITARY DASH CO.
11TH ST. IR 44TH ROAD
LONG ISLAND CITY.
(277)

VYRAI
Patyrimas Nereikalingas.
Dirbti prie metalo. Daug virslaiskių.
Gera Alga. Nuolatinis darbas.
6c subvės fėras į Queens. 6th—8th Ave.,
išlipkite ant Ely Ave. Stoties, pirma stotis
Queens.
SANITARY DASH CO.
11TH ST. IR 44TH ROAD
LONG ISLAND CITY.
(277)

VYRAI
Patyrimas Nereikalingas.
Dirbti prie metalo. Daug virslaiskių.
Gera Alga. Nuolatinis darbas.
6c subvės fėras į Queens. 6th—8th Ave.,
išlipkite ant Ely Ave. Stoties, pirma stotis
Queens.
SANITARY DASH CO.
11TH ST. IR 44TH ROAD
LONG ISLAND CITY.
(277)

VYRAI
Patyrimas Nereikalingas.
Dirbti prie metalo. Daug virslaiskių.
Gera Alga. Nuolatinis darbas.
6c subvės fėras į Queens. 6th—8th Ave.,
išlipkite ant Ely Ave. Stoties, pirma stotis
Queens.
SANITARY DASH CO.
11TH ST. IR 44TH ROAD
LONG ISLAND CITY.
(277)

REIKALINGOS MOTERYS HELP WANTED—FEMALE

MERGINOS-MOTERYS

Lengvas Fabrik Darbas. Nuolat.
GERA ALGA. GALI UŽDIRBTI \$36
SU VIRSLAISKIAIS.
ACME BATTERY CO.
196 KOSCIUSKO STREET,
BROOKLYN, N. Y.
(276)

RAŠTININKES TAPISTĖS PASIUNTINES

5 Dienų Savaitė
Patyrimas Nereikalingas
Proga Pakilimams.

MERGINOS PRIE BUFETO SAVO DARBININKŲ KAFETERIJON

5 Dienų Savaitė
15 anksčiau patyrimas nereikalingas.
Darbininkam puikios, prisdidant nuostolius
ir kitokios progos.

KREIPKITES Į
Employment Department
SEARS ROEBUCK & CO.
360 WEST 81 St. (5-tos lubos)
Kampus 9th Avenue
(279)

TYPISTĖS
IR
MERGINOS
Ivairiam Ofiso Darbam
ir failiavimam.
5 DIENŲ SAVAITĖ
GERA ALGA.
NUOLAT.
Linksmos darbo sąlygos.
WINTHROP PRODUCTS,
INC.
350 HUDSON ST., N. Y. C.
(274)

New Yorko ir Apie linkės Žinios

Aldona Dainuos Aido Choro Koncerte

Aldona DeVetsco (Klimaitė)

Aldona DeVetsco pasižadėjo dainuoti savo geriems draugams aidiečiams ir Aido Choro svečiams choro koncerte-baluje šio šeštadienio vakarą, lapkričio 25-tą, Pil. Klubo salėje, 280 Union Ave., Brooklyn.

Tai bus mūsų paskutinė proga išgirsti Aldoną gal ilgiam laikui, kadangi Aldona ne už ilgo išvyks apsigyventi tolimam mieste pas savo vyrą Charles DeVetsco. Brooklyną gal ne tankiai teks atlankyti ir švelnutėje dainoje suteikti mums malonumo.

Aido Choras ir pats su savo grupėmis yra pasiruošęs duoti mums trumpą, bet žavingą meno programą, o paskui — smagūs šokiai.

Choras kviečia visus būti su juomi šio šeštadienio vakarą ir prašo nepavėluoti ant dainų. Nori pradėti programą anksti, kad liktų pakankamai laiko šokiams ir pasivaikinti su draugais. Pradžią 7 val. vakaro. Įžanga 65c.

Choro G. N.

Areštuojamasis Apmušęs Penkis Policistus

Nužiūrėtas norėjime išprievartauti moterį ir pagrobime jos pinigines, Lamar Bell, 22 metų, įbėgęs Lincoln ligoninės slėptis. Ten su juo susiėmė buvęs sargyboje policistas O'Rourke ir buvęs gerokai apkultas, kol pribuvo daugiau policijos. Vežant į kalėjimą jis dar apspardė ir apibrėžė 4 kitus policistus.

Patricia Bowman, paskilbusioji pirmoji balerina pirmojo amerikiečių Fritz Kreisler'io operetės "Rhapsody", kuri atsidarys lapkričio 22-ą, Century Theatre, 7th Ave. ir 59th St., New York. Atidarymas buvo skelbta būsiant 6-tą, paskiau 11-tą, bet pagaliau nukeltas į 22-ą.

Sužeisti Veteranai ir Kariai Maršavo Bonų Parade

Sužeisti daugelio kariškų frontų veteranai važiuo mašinose, dundėjo patrankos ir kiti kare išbandyti ir atitarnavę karo įrankiai, maršavo judrios gražuolės WAVES ant New Yorko 5th Avenue pereiną sekmadienį garsinimui šeštąsios Karo Paskolos.

Parade maršavo 5,000 kariškių. Parada tęmėsi apie 250,000 iki 500,000 publikos. Maršavimas baigėsi mitingu ant knygyno laiptų, prie 42nd St. Rear adm. Monroe Kelly atsisaukė į žmones su paraginiimu gausiai pinigų įvesti į bonus.

Kelly sakė, jog "apie šimto milijonų dol. vertės laivų prarasta antrajame mūšyje prie Filipinų." ir kad jų "atsteigimui reikia pinigų. Kad taip pat pinigai reikalingi atsteigimui."

Motery Divizija Pasiekė Auksčiausį Nuošimtį Karo Fondo Vajuje

Mrs. Vincent Astor, buvusi priešakyje moterų divizijos rinkliavoje Nacionaliam Karo Fondui, tapo specialiai pagerbta už jos diviz. atsižymėjimą. Toji divizija pirmutinė sukėlė savo kvotą, kuri buvo milijonas dolerių. Paskiau dar surinko \$337,335 virš kvotos.

Astorienei įteikta albumas šio vajuos paveikslų paskiausiame divizijos darbuotojų raportito mitinge pereiną ketvirtadienį. Jos žadėjo darbuotis iki visa New Yorko kvota bus išpildyta. Iki pereiną ketvirtadienio buvo sukurta tik 71 nuošimtis. Visa kvota yra \$17,200,000.

Laivynui Reikia Mechanikų

Laivynui reikia mechanikų dirbti tolimose bazėse Dutch Harbor ir Alaskoj. Reikia automotorų mechanikų, elektristų, joinerių ir paprastų darbininkų. Ima tik piliečius, nuo 18 Rourke ir buvęs gerokai apkultas, kol pribuvo daugiau policijos. Vežant į kalėjimą jis dar apspardė ir apibrėžė 4 kitus policistus.

Motery Vienybės Vaidinimas ir Koncertas

Praeitą sekmadienį, Labor Lyceum svetainėje, (ten pat, kur Liet. Liaudies Teatras, 10 d. gruodžio, 3:30 val. po pietų, perstatys Petrulio parašytą veikala-dramą "Prieš Srovę"), Moterų Vienybė (tautininkės) turėjo surengę vaidinimą, koncertą ir šokių.

Buvo vaidinama komedija "Pasaulis be Vyrų." Suvaidinta neperblogiausiai, tik, atrodo, kad ponitės per daug skubinosi atlikti savo roles ir grįžti pas vyrelius. Taip pat, kai kurie poneliai publikoje tarp savęs kalbėjosi, dėl ko buvo sunkiai girdima, ką kalba jų grakščios ponitės ir panelės ant estrados.

Koncertinę programą išpildė dainininkės B. Darlys ir Anna Kaskas. taipgi kanklininkas Olsauskas paskambino ir padainavo komišką dainą. Jis, kaip pasirodė iš aplodismentų, publikai geriausiai patiko.

New Yorko Karo Bonų Kvota Didesnė už Didžiosios Šalį

New Yorkas šiame šeštąsios Karo Paskolos vajuje yra nusistatęs sukelti mūsų krašto karo reikalams \$4,226,000,000. Tą sumą užbaigus, New Yorkas per metus bus sukėlęs daugiau, negu bile kuri valstybė pasaulyje išskyrus tris — Britaniją, Sovietų Sąjungą ir Vokietiją. Tik tos valstybės per metus sukulia po daugiau, pralenkia mūsų valstiją.

Nei viena kita valstija mūsų krašte neturi net penktosios dalies mūsų kvotos, sako mūsų valstijos vajuos vedėjas.

Sukėlimui tų keturių su virš bilionų vajuos oficialiai prasi-dėjo pereiną pirmadienį, lapkričio 20-tą. Tačiau jau nuo 1-mos lapkričio parduoti bonai įprokuojami į tą sumą. Vajuos baigsis 16-tą gruodžio.

Visi veljantieji mūsų kraštui greitos ir lengviausios pergalės ant fašizmo raginami šiuo laikotarpiu nusipirkti kuo daugiausia karo bonų. Turėdama pakankamai ištekliaus, mūsų vyriausybė gali greičiau viskuo naujausiu, geriausiu rūpinti mūsų karines jėgas. O visa tai reikią greitesnę, lengvesnę perkale, mažiau žmogaus aukų, jeigu nereikia skųpauti mašinų ir amunicijos.

Brangus Pasirūkymas

Pereiną penktadienį 90 vyrų ir 15 moterų New Yorko miestavame teisme pasimokėjo po \$10 baumės už pasirūkymą. Jie buvo sustabdyti rūkant krautuvėse, kur ypatingai kalėdinio sezonu yra labai pavojinga.

Kainų Administracija patraukė atsakomybėn 15-ką vartotos popieros supirkinėjimo-pardavimo firmų. Kaltina laužyme lubinių kainų ir sabotažavime karui labai reikalingų popieros produktų gamybos.

Automobilių Leidimams Aplikacijos Gatavos

Nesinori tikėti, kad metai vėl baigiasi. Bet automobiliams leidimų įstaiga skelbia, kad aplikacijos 1945 metų leidimams jau gatavos. Jas galima gauti bile kada. O lenteles pradės parduoti gruodžio 4-tą.

Sidney Hess, 52 m., naktinis City College sargas, turėjo du kart iššaukti gaisragesius, kad gauti pagelbą po susižeidimo pavirtus nuo suolo.

Du Vyrų Pasmaugti Kaklaraiščiais

Pereiną sekmadienį Brooklyn atrasti du vyrai pasmaugti ju pačių kaklaraiščiais. Negyveliai rasti apie už mylios vienas nuo kito. Abiejų mirtys atrodė vienos ir ne vienos. Vienas iš jų buvęs apiplėštas, kitas ne. Gal būta ir tų pačių plėšikų ir pas antrąjį, gal tik nebespėjo kišenius iškrausti. O gal vieno apiplėšimas nudaudo. Visai spėjiojama.

Policija abiejų mirtis dar neišaiškino.

Vienas numirėlis, apsirengęs pigiu rudu siutu, buvo rastas automobiliams lote, prie 160 Pierpoint St. Jo kišeniai buvę išversti ir 90c smulkiais išbarstytai ant žemės. Prie jo radę dokumentus su vardu Timothy Dejanick nuo 844 Broadway, Bayonne. Bet, kada policija nuvyko į tuos namus, rado tikrąjį Dejanick gyvą ir sveiką, tik jo dokumentai buvę pamesti ar pavogti šeštadienį. Užmuštojo asmenybės taip ir likosi neišaiškinta.

Antrasis rastas pasmaugtu jo paties mašinoje priešais namus, kur jis gyveno, 185 Washington Park, esąs Frank J. Nelson, 49 m., Navy Yarde sunkmenų kilnojimo keltuvo (crane) operatorius. Jo kišeniai neliesti, bet jo marškiniai buvę sutarstyti, lyg būtų kovojęs prieš užpuoliką.

Spėjama, kad arba jie buvę įvelti į kokį nežinmą ginčą, nužudyti kerštinčių, arba gal atsiradęs naujos rūšies žmogžudys plėšikas.

Svečiai

Sekmadienį, Laisvės įstaigoj lankėsi Mrs. Victoria Kokalas, Brian Joseph Woicie, dukteris ir sūnus Mr. & Mrs. John Woicie, iš Binghamton, N. Y. Laisvės reikalams padovanojo \$1.

Joan Schlutter, buvus pavogus kūdikį iš prieglaudos pereiną vasarą, nuteista už tai kalėti neribotą laiką, bet ne daugiau 3 metų.

Buvęs.

Mrs. Gertrude Weinstein, hartfordietė, mirė nuo sužeidimo auto nelaimėj. Yonkers'e pereiną sekmadienį.

LIETUVISKAS TRAKTYRIUS (VALGYKLA IR ALINĖ)

Didelis pasirinkimas visokių Vynų ir Deginėš Kasdien Turime KARSTŲ UŽKANDŽIŲ

Juozas Zeidat Savininkas 411 Grand St. Brooklyn

FOTOGRAFAS

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir kraujus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pagelbėjama. Telpa atmaliauju (vaizdai spalvom).

JONAS STOKES 512 Marion St. Brooklyn Kamp. Broadway ir Stone Ave. prie Chancey St., Broadway Line Tel. GLENmore 5-6191.

CHARLES UP-TO-DATE BARBER SHOP

K. DEGUTIS, Savininkas Prieinamos Kainos 306 Union Avenue Tarp Ten Eyck ir Majer Sts. BROOKLYN, N. Y. GERAI PATYRĘ BARBERIAI

DANTŲ GYDYTOJAS DR. A. PETRIKA

221 So. 4th Street BROOKLYN, N. Y. Tel. EVERgreen 7-6868 VALANDOS: { 9-12 ryte { 1-8 vakare Penktadieniais uždaryta.

Lietuvių Kūro Kompanija

Nelaukite, iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniam kavalkui, užsisakykite iš anksto, nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies.

Mes taipgi aprūpinam aliejum tuos, kurie savo namuose turi Oil Burners. Kūro reikalų prašome kreiptis:

Tru-Ember Fuel Co., Inc. 496 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y. Telefonas EVERgreen 7-1661

Majoras Išvyko į Konferencijas

Majoras LaGuardia išvyko į majorų konferenciją Washington, kur įvyksta Civilės Aviacijos Tarptautinė Konferencija. Sugrįšias miestą gal tik po Padėkų Dienos.

Sąžinė Jam Liepusi Pasiduoti

Saint Thomas, jau gerokai pažengęs sporte kumštinkas ir rbesiruojąs į kunigo Devine kulto ministerius, pereiną sekmadienį pats pasidavė detektyvams. Jis sakė, kad tarp 1936 ir 1941 metų jis papildęs apie 50 plėšimų Dayton'e, Ohio.

Dabar jisai buvo nutoles nuo savo praieities, bet sąžinė jam nedavus ramybės, kliudžiusi mokintis. Geriau, sakė jis, atbūti bile bausmę ir būti ramiu. Kitus du savo tų plėšimų tal-kininkus jis atsiskakė įvardyti.

John Marsala, 34 m., plėšiko tapo mirtinai pašautas alinėje, 302 E. 72nd St., New York. Marsala buvo vienas iš 25 ten buvusių kostumerių apiplėšimo laiku.

Kainų Aministracija Neleis Kelti Rendas

Kainų Administracija New Yorke pereiną savaitę patraukė teisman savininkus 22 viešbučių ir 6 apartmentinių namų už kėlimą rendų. Užvesta taip vadinamos "treble damage" bylos, reikalaujant atgrąžinti permokėjusiems trigubai. Įkaltinimuose yra ne vien tik perkainavimai tiesioginių rendų, bet taip pat neteisingai užsiregistravimai kainų kontrolėje, nepasakymas lubinių kainų naujiems rendauininkams, nelegaliai mokesčiai už maliovojamą kambary, nedavimas būtinų patarnavimo.

Padėkų Diena Laivyno Ligoniams

Ligoniams Raudonojo Kryžiaus Brooklyno skyrius planuoja specialias programas, patarnavimus ir pasilinksminimą Brooklyn Naval Hospital esantiems kariškiams ligoniams. Be kitko, bus išdalinta pintinės vaisių ir smulkių dovanėlių, suaukotos mokinių du-durinėse mokyklose.

PIRKITE KARO BONUS

LITUANICA SQUARE RESTAURANT

STANLEY RUTKONAS SAVININKAS

PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE

PAUKSTIENOS PIETOS SEŠTADIENIAIS, SEKMADIENIAIS IR KITOKIOSE ŠVENTESE

Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių

282 UNION AVE.

BROOKLYN

Tel. EVERgreen 4-9612

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS

GRAZIAI ĮRENGTA SUSIEJIMAMS ĮSTAIGA

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir šlius. Kada būsite Brooklyn, užeikite susipažinti.

Patogiai ir gražiai įrengtas atskiras kambarys užėjimui grupėms. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.

426 SO. 5th STREET BROOKLYN, N. Y.

Blotkas nuo Hewes St. elevatorio stoties. Tel. EVERgreen 4-9608

How To SAVE on CHRISTMAS Gifts FOR THOSE YOU LOVE! SHOP AT LIPTON'S

Už Mažus Rankpinigius Palalkyslme Jums KALEDŲ DOVANA Užsisakykite ANKSTI

Mes Turime Įvairių Rūšių Lalkrodėlių BULOVA BENRUS GRUEN LONGINES JULES JURGENSEN

ROBERT LIPTON, Jeweler 701 Grand St. Brooklyn, N. Y. ATDARA VAKARAIŠ. Tel. ST. 2-2173.